

Katalikai turi suprasti, kad jų aukos ir pasiūlytos del katalikų spaudos sustiprinimo bus malonesnis Dievui ir pačiai Bažnyčiai, ir žmonėms naudingesnis, negu pirkimas bažnytinio indy ir net negu bažnytinės apeigos. Pakol to nesupras visi katalikai, mes negalime tikėtis sulaukti spaudos kuri atitiktų Katalikų Bažnyčios rimtybei ir pajėgoms. Žmonių vadai, pirmiausia gi kunigai, turi skatinti tai savo didžiausiu uždaviniu.

Vyskupas Kilian.

Organas Amerikos Lietuvių
Bymo Katalikų Švento
Juozapo Darbininkų
Sąjungos.

DARBININKAS
— BIRŲ —
UTARNINKAIS, KETVERGAIS IR
SUBATOMIS.
Metams \$4.00
Užrašyti metams \$5.00
DARBININKAS
366 Broadway, Boston 27, Mass.
Tel. South Boston 620.

VOL. VIII, No. 67.

UTARNINKAS, BIRŽELIO 12 D., 1923.

Kaina 4 centai.

LIETUVOS SEIMAS ATIDARYTAS

Perversmės Bulgarijos valdžioj

SUSIRINKO LIETUVOS SEIMAS.

Washington, D. C., birželio 7, 1923 (Elta). — Birželio 5 dieną Kaune atsidarė pirmas iškilmingas Seimo posėdis. Seimo pirmininku išrinktas Antanas Tumėnas, vice-pirmininku Dr. Jonas Staugaitis. (L. I. B.)

(Naujasni seimo pirmininkas yra advokatas ir žymiausias lietuvių teisininkas. Jis yra krikščionis demokratas. Seimo vice-pirmininkas Dr. Staugaitis yra socialistas-liudininkas. Darb.)

MIRĖ P. VILMONTAS

Washington, D. C. (L. I. B.). birželio 6 d. New York'e mirė P. Vilmontas, Amerikos Lietuvių Prekybos Tarybos Vice-Pirmininkas. Laidotuvas šeštadienį, birželio 9 d.

(Velionis buvo tautietis iš Mažosios Lietuvos. Darb.)

NAUJI PALENGVINTI MOKESNIAI.

Washington, D. C. VI. 8 l. (L. I. B.). Nuo šio birželio mėn. 15 d. bus įvesta nauji Lietuvos piliečiams mokesniai už pasus, vizas ir kitus konsularius piliečiams patarnavimus. Ties nauji mokesniai yra žymiai mažesni, negu buvo nustatyti lygi šiolei.

LIETUVOS KONSULATAS NEW YORKE.

Washington, D. C. VI. 8 d. (L. I. B.). Šiomis dienomis bus atidarytas New York'e Lietuvos Konsulatas. Konsulatas pasiliks tame pačiame bute, kurį buvo užėmusi Finansų Misija.

Kadangi Konsulai kaip New York'e, taip ir būsimame Konsulate Chicagoje bus paskirti susidarius naujai Lietuvos Vyriausybei, todėl tuo tarpu New York'e yra paskirtas ūras J. Bielskis kaip Konsularis Agentas.

SPROGO FIRMA.

New York. — Sprogo L. L. Winkelman & Co. brokerių firma. Ji kapitalizuota buvo ant \$4,000,000. Per pastaruosius du metus iš viso bankrutavo 20 brokerių firmų. Jos žmonėms suėdė apie \$100,000,000.

LAIMEJO BYLĄ.

New York. — Garsus Amerikos airių vadas John Devoy, redaktorius laikraščio Gaelic American, buvo patrauktas teisman airių laikraštį vardu The Irish World. Reikalavo atlyginimo \$25,000. Bylą laimėjo ir minėta suma jam pripažinta.

Devoy aname laikraštyje buvo apšmeižtas ir apkaltintas sąryšyje su fondais, rinktais Airijos labui.

FANATIZMAS ATSLUGSTA.

Moskva. — Rusijos bolševikų priestikybiniis fanatizmas ima mažėti. Vadai darbininkų unijų uždraudė įvesti iš unijų narius, kurie išpažįta tikėjimą. Prieš ketletą savaičių komunistų partija buvo išleidusi atsisaukimą, kur nurodoma, kad priestikybini agitacija jau pertoli nuėjo.

Bolševikų valdžiai dar ir todėl nepriseima kovoti prieš tikybą, kad jai pasisekė surasti sau paslankių pritarėjų tarpe pravoslavų dvasiųjų, kurių konklava (suvažiavimas) Maskvoj praeikė anti-bolševikiškus dvasiškumus, pasmerkė patriarcha Tiehoną ir perdetiniais išrinko bolševikų valdžiai paklusnius tarnus. Šitos išsimusios dvasiškijos perdetinis Krasnicki atsisaukė Maskvos popus visais būdais remti bolševikų valdžią.

Šventojo Tėvo pasiuntinis kun. Edmund Walsh aplankė kalėjime areivyskupa Ciepliaką. Sakė, kad areivyskupo sveikata greit nysta.

BAISI ŽMOGŽUDYSTĖ

Framingham, Mass. — Morris Arnold, 56 metų amžiaus, užėjus siustai, nušovė pačią ir bandė nušauti dvi dukteris. Papildęs piktadarybę, Arnold bėgo į mišką, bet buvo suimtas.

GAUS PO DAUGIAU.

Lowell, Mass. — Patronų dirbtuvė, kur dirba 900 darbininkų, pakelta ant 10 nuosų algos.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "DARBININKĄ"

NUSTOS ŠELPUS.

Moskva. — Pulk. William N. Haskell pranešė veikiančiam Rusijos premieriui Kamenevui, kad Amerikos šelpimo administracija apsisprendė pabaigoje ateinančios pūties, tuo užbaigiant dviejų metų darbą darbą šelpimo Rusijos badaujančiųjų.

Pulk. Haskell sako, kad pačios Rusijos valdžios pranašavimu, ateinantis derlius bus geras ir duos pervirši maisto, kurį galima bus net užsieniu eksportuoti. Tad nors niekuoiose vietose ir apsirėikš trūkumas maisto, bet užtai kitose vietose bus perviršis, todėl maitinimas gyventojų pavirsta pačios Rusijos vidurinio išdalinimo maisto klausimu. Kadangi valdžia sakosi galėsianti ir eksportuoti maisto, tai ji galės gauti ir reikalingų medžiagų iš užsienio ir nors valdžiai būtų keblumų su maitinimu našių ir našlaičių, tikrasis badas bus praėjęs su ateinančia pūtimi, sako Haskell.

Likvidavimas didžiausio pasaulio šelpimo darbo jau daromas ir pulk. Haskell mano, kad paskutinis Amerikos šelpimo administracijos darbuotojas apsisprendė iki rugpjūčio 1 d. Dabar gi bus išdalinta užtektinai maisto, kad gyventojai galėtų išsimaitinti per liepinis mėn. Dabatiniais planais, nė vieno svoro maisto ar vaistų nepaliks neišdalintu.

Teikimas medikalės pagalbos jau apsisėjo.

Amerikos kvakeriai ir meunonistai daro atskiras sutartis su Rusijos valdžia, testis savo šelpimo darbą per ateinančią žiemą. Taip jau tokias pat sutartis veikiančia padarys katalikų šelpimo organizacijos ir Y. M. C. A.

Pulk. Haskell mano, kad šelpimo administracijos veikimas užmezgė draugingumą tarp Rusijos ir Amerikos ir be to išgelbėjo milijonų 5,000,000 žmonių nuo bado mirties. Tam šelpimo darbui buvo išleista apie \$70,000,000.

Prieš 50 metų nebuvo Amerikoje nei vieno telefono, o dabar ant kas 8 žmonių Amerikoje yra vienas telefonas. Veik tiek pat automobilių atseina.

NAUJA VALDŽIA.

Sofija, Bulgarija. — Pereitą subatą Bulgarijoje įvyko revoliucija. Trečią valandą iš ryto karinės jėgos paėmė ministerius ir sugrūdė į kalėjimą. Į jų vietą pastatyti nauji ministeriai. Visoje šalyje tebėra tvarka.

Nuverstoji valdžia yra ūkininkų valdžia, vadovaujama garsaus ūkininkų vado Stambulisko.

Stambuliski buvo griežtai nusistatęs prieš karalių ir dvarininkus. Karalius buto vojo tik žaislas.

Jis buvo didelis priešininkas Bulgarijos stojimo karan. Jis karaliui tada pareiškė: "Už savo žygi, Jūsų Didenybė, galų gale atsakys savo galva."

Supykęs karalius atsakė: "Saugok Tarnistą savo galvą, o aš aprūpinsiu sava." Ir imė jį kalėjiman. Buvo nuteistas mirio, bet nuosprendis buvo atmainytas. Kuomet karui einant Bulmentas paleistas.

SKAITYTOJAI! Tėmykite kas rašoma ant antro puslapio apie kooperaciją. Ar sekėte tuos raštus visą gegužės mėn. ir vėliau? Jei ne — tai susieskokite senus numerius ir atydziai perskaitykite. Tai darbininkų kelias ir darbininkų programas.

garijos karinė valdžia griuvo, Stambuliski išėjo iš kalėjimo ir stojo valdžios priešakin. Jis tuoj stojo už išdalinimą dvarų, privertė didikus dirbti ir buvo kalbama, būk jis flirtuoja su Rusija. Bet pasirodė, kad jis griežtai nusistatęs prieš bolševikus. Jis savo naminiam bolševikams pareiškė, kad jei nori bolševizmą išpažinti, tai turi ir praktikuoti jį. Sakė, kad bolševikus suvarysias vienon apygardon ir jie galėsį savaip tvarkytis.

Nors alijantai labai nemėgo už jo didelį radikalizmą ir jo reikalavimą Bulgarijai išleisti jūron, bet toleravo jį už tai, kad jis buvo vokiečių priešininkas.

Stambulisko šaliminkų parlamente buvo 215 iš 246. Todel tie, kurie valdžią nutvėrė nei iš tolo negali tvėrti paramos. Todel paiba-

Naujoji valdžia turbūt valdys diktatoriškai. Stambuliski ir jo ministerius naujoji valdžia turbūt nužudys.

Bet revoliucionieriai teipgi turbūt susilauks to paties galo.

KARDINOLAS GRĮŽTA.

Bostono kardinolas O'Connell pereitą subatą Liverpoolo sėdo laivanu vardu Scythia ir grįžta namo. Sugrįšas birželio 16 d.

PETELIŠKIŲ SPIECIAI

Miami, Fla. — Nesuskaitomi spiečiai baltųjų peteliškių lekia į pietus ir pasiekė šį miestą. Už miesto keliai ir apskritai žmonės baltuoja nuo peteliškių, kaip nuo sniego.

SLAPUMAS IŠ KANADOS.

Detroit, Mich. — Nuo 30 iki 50 mažų laivų iš Kanados išmugelinoja arti 65-

000,000 butelių alaus į Detroitą kas 24 valandas. Per Detroit River svaigalai gabenama ir statinėmis.

ISAŽIAVO SANATORIJON.

Battle Creek, Mich. — Garsusis veikėjas senatorius La Follette pasidavė sanatorijon. Jisai sako, kad jis nesergas, o senatorijon pasidavęs delto, kad nesusergtų.

TRECIAS PATŽUDYS.

Niagara Falls, N. Y. — Šiomis dienomis vandenspuolyje padarė sau galą vyras ir moteris. Jų lavonai rastai. Dabar ieškoma lavono trečio patžudžio, kuris šoko į vandenspuolį.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

IŠ VILNIAUS GYVENIMO.

Vilnius. "Dziennik Wileński" paduoda žinių apie Vilniaus universiteto studentų sąstatą. 1921—22 mokslo metų statistiniai duomenys universitete yra viso 2202 klausytojų, kurių 1413 vyrų ir 789 moterų. Tame skaičiuje tikrų studentų yra 1407 žm. ir laisvų klausytojų 805. Sulig tautybe jie šiaip skirstosi: 1777 lenkų, 317 žydų, 48 gudų, 24 rusų, 16 lietuvių, 10 totorių, 5 kaimai, 4 vokiečiai ir 1 prancūzas. Medicinos fakultete yra 551 studentas, teisių — 530, humanitarinių mokslų — 527, gamtos matematikos — 401, dailės — 123 ir teologijos — 68. Laisvų klausytojų palyginti esą daugiausia humanitarinių mokslų fakultete ir mažiausia teisių fakultete.

Vilniaus darbo inteligentijos klube neseniai įvyko konferencija miesto reikalam aptarti. Dalyvavo keletas miesto tarybos narių ir keliolika lenkų visuomenės veikėjų. Pirmininkavo Makovskis, o referavo V. Studnickis. Buvo sukritikuota magistrato ir miesto tarybos veikimas, ypač miesto ūkio srityj, būtent, pabrėžta nevertinamas miesto imonių vadinimas, netikusi mokesnių emimo sistema, netvarka mieste ir magistrato bei Tarybos šalių neenergingumas.

Pil. Narbutas pranešė policijai, kad išlaužė jo butą banditai jį apvogė. Suimtas Fridmanas už slaptą arklienos pardavinėjimą.

Nuo pil. Vaitranterio, Beilino, Frenklis ir Vasiliauskiens. pavogta daiktų ir pinigų už 19,500,000 l. m. ir 25 dolerius.

Sekminių pirmą dieną iš šv. Mikalojaus bažnyčios lietuvių procesija eina Kalvarijų vaikščioti.

Lukiškių kalėjime jau kelios savaitės sėdi kan. Viebiakas. Policija jį suėmusi Rudišky. Jis kaltinamas nėra už norą pereiti Lietuvon ir išsigabenti daiktus.

Pastaruoju metu miesto krautuvėse pastebima didelė cukraus stoka. Cukraus galima nusipirkti tik kai kuriose krautuvėse, bet ten netiesia.

reikia mokėti už svarą net po 3500 l. m.

Vilnius. Gradiškių kaimas, Joniškio par. yra netralinėję juostoj. Dabar ten nei kariuomenės, nei jokios valdžios nėra. Balandžio 22 d. vakare atvažiavo čion 16 lenkų, su vadu priešaky. Jie sakė ieškosių lietuvių partizanų ir, išstatę sargybas, įsakė niekam iš namų neišeiti. Anksti rytą išiveržė į A. Pakieturių namus ir pradėjo grobti. Pats lenkų vadas atstėdė Pakieturiui karūtinę revolvėrį ir įsakė jam nesijudinti, kiti gi grobė rūbus, skalbinius, avalinę, žiedus, pinigus, laikrodžius, mėsą ir t. p. Atidarinėjo koniodų stalčius ir viską rado dėjo į maišus, net užvalkalus nuo pagalvių neėmė. Negalėdami nuimti laisvai nuo subrinkusio Pakieturio žmonos piršto žiedą, nutraukė jį su oda. Paskum paėmė arklius, karves, pakinktus ir sudėję visa į vežimus išvažiavo. Įsakė taip pat eiti kartu ir Pakieturiui, bet greit jį paleidė. Paprašius Pakieturiui, kad atiduotų jam nors arklį, lenkų vadas šovė du kart į jį, bet nepataikė. Pakieturius grįžo namo, o banditai nutvažiavo link lenkų sargybų.

Pasiskundus lenkų parubėžio sargybos dvieni komeendantam, viens jų atsakė, kad neturįs teisės. "partizanų" bausti, o kitas, kad tai ne jo esą rajone atsitiko ir patarė kreiptis Vilniun. Paskiau susekta, kad pirmas jų davė partizanams net ginklus. Atvažiavęs Pakieturius pas Vilniaus atarastą, be užuojautos, taip pat niek nepesė, o paprašius jį leisti pasiskųsti vyriausybės delegatui, jam buvo atsakyta, kad tas sergas.

Nuo pil. Poperšietienės pavogta už 4 milijon. l. markių daiktų.

D'ANNUNZIO NEPA- SIRODĖ PARY- ŽIUJE.

Paryžius. — Laikraščiu pranešta, kad aeroplano čionai iš Italijos atskrydo žinomas Gabriel d'Annunzio. Taisiškio teigiamas, kad tas netiesia.

1111 South Boston's utarninkais, ketvargais ir subetomis. Leidžia AM. Lietuvių Rytų Katalikų Sv. Jozapo Bažnyčios Sąjunga.

"DARBININKAS"

(THE WORKER)

NEW LITHUANIAN THE WEEKLY PAPER.
Published every Tuesday, Thursday,
and Saturday by St. Joseph's Lithuanian C. C. Association of Labor.

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.
"Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on July 12, 1918."

Subscription Rates:
Yearly\$4.50
Boston and suburbs\$5.50
Foreign countries yearly\$5.50

IŠSIAIŠKINO

Prieš rinkimus į Lietuvos seimą buvo žinia apie tai, kad Klaipėdos krašto piliečiai kartu dalyvauja rinkimuose ir seime. Tačiau gavus žinių apie rinkimus pasirodė, kad einasi tik apie Didžiojojo Lietuvos buvusius rinkimus. Ir jokių žinių apie Klaipėdos krašto rinkimus nebūvo.

Dabar paslaptis išsiaiškino. Klaipėdiečiai rinkimuose nedalyvavo. Antoji žinia, būk Klaipėdos krašto piliečiai kartu rinksi atstovus seimui su D. Lietuvos piliečiais buvo klaidinga.

Pagal duotąją autonomijos konstituciją Klaipėdos kraštui, to krašto piliečiai ne vėliaus kaip po šešių mėnesių po konstitucijos pasiskelbimo turi rinkti atstovus Lietuvos seimui.

STAIGA PAGARSEJO

New Yorko valstijos gubernatorių Smith staiga labai pagarsėjo. Tas atsitiko dėlto, kad jis pasistatė prieš prohibiciją. Jis jau sveikinamas kaip sekantis Amerikos prezidentas.

Gub. Smith taip staiga pagarsėjo, kaip anomet Massachusetts valstijos gub. Coolidge, kuris pasmaugė Bostono politeistų streiką. Tą jam atlikus, jis buvo sveikinamas kaip sekantis prezidentas. Tačiau Coolidge'ui nepavyo tapti prezidentu, o tik vice-prezidentu. Tai ir gub. Smith jėi ne geresnio, tai Coolidge'o likimo gali susilaukti. Anti-prohibicionistų jėgos rodo stiprėja ir jie prieš Volstead'o aktą drąsiau prabilo.

Pirmos žinios apie elektros susektos prieš 600 m. prieš Kristų. Graikijos filosofas Talas patėmijo, kad patirytas buvęs prietarkia mažučius dalykėlius. Bet tik 1730 m. anglas Stephen Grey susekė, kad elektros galima leisti per vėlas.

Seniau, elektros leidžiant per vielas jos išsiskirodavo 52%. Dabar elektrai einant vielomis 250. maųjų teisi-eikvoja jos tik apie 5%.

Elektros pramonėj. Suvalstijose 1922 m. buvo iš viso investyta \$5,100,000, 0'0.

NUO ŽODŽIŲ—PRIE DARBO

Kooperatoriai negali tenkintis vien svajonėmis apie Dievo Karalystės ant žemės inkūnijimą. Tinkamai pri-sirengę ir apsisvarstę jie turi pradėti savo teorijas vykinti praktikon. Jeigu kooperatorijos pagrindai — brolybės, lygybės, atsakomybės ir darbo yra paties Dievo apreiškėti žmonėms, tai jie būvo apreiškėti ne vien pas-tebėjimui ir pasigerėjimui, bet ir vykinimui. Kitų tau-tų kooperatoriai jau senai perejo nuo teorijos prie praktikos; net ir mūsų prie-liai laisvoje Lietuvoje rim-tai griebiasi kooperacijos veikimo; — laikas tat ir mums sukrusti tuo keliu ei-ti.

Yra daug rūšių koopera-tivių organizacijų: vienija-si vartotojai tinkamiam savo reikalui aprūpinti ir, kad perkant bendrai produktus sau sutaupyti iš jų pelną; vienijasi išdirbėjai, kurie su-dėje kapitalą uždeda savo išdirbystę; vienijasi žmonės kredito reikalais, tai yra taupymo ir paskolų reika-lais. Vienijasi darbininkai, kad bendromis pajėgomis nebrangiai ir patogiai būtų į-sitaisyti; vienijasi įvairiais apsidraudimo reikalais: gy-vybės, sveikatos, ugnies, ne-laimių ir tt., vienijasi ūki-ninkai, kad pigiau pirkti, ko-jiems reikia ir brangiau parduoti savo produktus. Daug yra kooperacijos rū-šių, bet žymiausios iš jų y-ra trys rūšys: vartotojų (ko-operatyvės krauturės), ga-minytojų kredito.

Vartotojų kooperacija y-ra labiausiai žinoma, kaip visame pasaulyje, taip ir tarp lietuvių. Yra tai pra-deamasis kooperatorių dar-bas, pirmoji praktiškoji ko-operacijos mokykla, dėji-mas pamatų būsimajai tvarkai. Vienkart yra tai lengviausioji iš visų kitų ko-operacijos rūšių.

Kur dar mūsų kolonijose nėra kooperatyvės krautu-rės, lai atsiranda tenai ini-ciatorių ir lai pradeda tyri-nėti, mokintis kooperaci-jos; ingytomis žiniomis ir taip lai gera mintis sklei-džiasi. Jei kurioje koloni-joje nors keli žmonės per ke-lėt mėnesių uoliai padirbė-tų kooperacijos idėjos plati-nimui — tenai dirva koope-racijai jau būtų prirengta. Beliktų tik paskui šaukti susirinkimui ir reikalingas kapitalas netrukutų susidėti.

Tenai kur kooperatyvės krauturės jau yra, bet buvo del seniau nurodytų prie-žasčių pakrypę, reikia tos vietos atsidavusių koopera-torių būreliui sudaryti ple-tę, kaip pastatyti koopera-ciją ant kojų.

Kam patinka labiau ko-operatyvio kredito idėja — lai ima rimtai tą sąkų tyri-nėti — ne tiek teoretiskai (nuors ir tai reikalinga), kiek ypač praktiskai, pasi-stengdamas įstoti į darbą i kooperatyvi banką, kur tok-sai yra, arba, kur jo nėra, lai nors ir į paprastą banką, kad su bankiniu bizniu aps-kritai apsipažinus.

Daugeli vilioja koopera-tivis gaminimas — išdirbys-tė. Tai svarbiausioji, to-liausiai siekiančioji koope-racijos šaka. Joje vienijasi gamintojas su vartotoju; ji teikia darbo žmoniems piln-ekvominę nepriklausomy-bę.

Bet šitoji kooperacijos ša-ka yra pati sunkiausiaji ir pavojingiausiaji. Produk-cija — gaminimas reikalau-ja daug mokslo, sugebėji-mų, patyrimo, iniciatyvos ir tt. Jei jau kur tai la y-patingai vien gerų norų ne-užtenka. Užtat ir negalima skubinties griebties tos ko-operacijos šakos. Tik ten kur yra pakankamas skai-čius gerai prisimanančių ko-lid darbo žinovų ir kur ga-lima tikėtis narių susiklau-symo, tik ten galima rizi-kuoti griebties gaminimo kooperacijos. Pav. Ameri-koje daug yra pūtyrusių lietuvių suvėjų. Kai ku-rios mūsų kolonijos (pav. Baltimore) daugiausiai iš-sivėjų ir susideda. Ten viename būrelis galėtų mėginti ir į gaminimo ko-operaciją eiti.

Tekiau yra dar vienas svarbiausias reikalas mūsų kooperacijos judėjime; tai-das, kad tam judėjimui rei-kia centro, kuris visą judėji-mą vienyti ir vadovautų. Tasai centras būtų žinoma, tik šaka Amerikos Koopera-tyvės Sąjungos, kurios cen-tras yra New Yorke (The Cooperative League, 167 W. 12-th St., New York City). Toksai lietuvių kooperacijos centras turėtų būti Bostone, tai yra toje vietoje, iš ku-rios kooperacijos idėja jau keli metai atgal pradėjo skleistis ir ypač šiais pasku-tiniais metais iškilo į pirm-ą vietą mūsų reikalų ir rū-pesnių. "Darbininkas" tu-rėtų būti to judėjimo širdi-mi.

Plačiau apie tai pakalbė-sime kitame straipsnyje.

Uosis.

SUVAŽIAVIMAS

Moteryų Sąjungos Conn. apskrčio suvažiavimas bus 17 d. birželio, 1923 m., 41 Capital Ave., Hartford. Se-sijos atsidarys 1 val. po pie-tų pagal naujo laiko.

Tad malonėkite visos Ct. apskrčio kuopos S. L. R. K. Moteryų Sąjungos prisijusti atstovės į minėtą suvažiavi-mą.

Su tikra pagarba,
M. H. Abuojienė, rašt.

PRASŲMAS.

Gerbiamieji Amerikos lietuvių broliai ir seserys, aš Lietuvos ka-reivis savo ir jūsų tėvynės gin-jas. Dabar ilgomis vasaros dē-romis labai maloni laisva valan-dą turint paskaityti laikraščius ir įgauti pasaulinių žinių. Labai prašau atsiųsti laikraščius ir laik-ke į kuri duosiu atsakymą ir iš-kafeivio gyvenimo žinių.

Su pagarba,
B-nas Rimdeika,
Elektro Technikas,
Sančini, 23-V-1923.

New Yorko Pennsylvaniai-hotelyje vidutiniškai imant 9,000 sykių vartojama tele-fonas, 400 sykių šaukiami svečiai prie telefonų.

DARBININKAS

VILNIAUS LIETUVIAI

AMERIKOS LIETUVIŲ VISUOMENEL

Laikinas Vilniaus Lie-tuvių Komitetas, kuris kai-po visų organizuotų Vil-niaus lietuvių išrinktas or-ganas, atstovauja Vilniaus lietuvių visuomenę ir rūpi-nasi visais Vilniaus krašto lietuvių reikalais, siunčia Amerikos lietuviams pasvei-kinimą ir tarsi širdingą pa-dėkos žodį už gausias aukas, kurios per įvairias lietuvių draugijas ir organizacijas, o kartais ir per atskirus asme-nis patekdavo į Vilnių ir davė mums galimybę atlikti nemažą tautinį, kultūrinį ir labdarybės darbą. Mūsų pa-gių sudėtos ir surinktos au-škos toli gražu nepatenkina visų reikalų, iš vietinės ge-lenų valdžios negauname nieko.

Reikalų gi yra labai daug. Karo vėsulai užėjus, Vilni-je liko labai daug vaikų naš-laičių. Įsteigta yra dešimt didelių prieglaudų, kuriose gyvena daugiau tūkstanties vaikų. Visi vyresnieji vai-kai lanko mokyklas. Selpi-mo reikalais daugiausiai rū-pinasi susitvėrusi dar di-džiojo karo pradžioje drau-gijos "Centras". Gaunamos iš šalies aukos, kaip tai drau-gijai, taip ir įvairioms ki-troms, pastaruoju laiku eina per Laikinaji Vilniaus Lie-tuvių Komiteta.

Ypatingą dėmę kreipiama į švietimo darbą. Vilniaus ir Švenčionių "Ryto" drau-gijos beveik vien tik iš aukų laiko dvi dideli gimnaziji ir mokytojų seminariją, tas aukštesnės lietuvių mokyk-las lanko keliolika šimtų jaunikačių ir mergelių, daugiausiai beturčių vaikų, kurie mokėti už mokslo ne-turi iš ko. Sodžiuose ir miesteliuose yra įsteigta jau 120 pradinį lietuvių. mokyklų. Kaimiečiai labai noriai leidžia vaikus mokin-tis. Šviesa ir susipratimas platinasi.

Dirva, kaip matote pla-ti, darbo labai daug. Ir gau-sių aukų neužtenka, kad tin-kamai viską aprūpinus. Už-tels tik pamatinę, kad prie-glaudy vaikams prisie-na maitintis labai blogai, be-veik pusbadžiai, nekalbant jau apie blogą apsilvilkim-į ir kitą k.

Vidurinėse mokyklose y-ra didelė stoka įvairių moks-lo priemonių, įrankių ir knygų, kai kuriose gi pra-dinėse mokyklose padėtis y-ra net taip bloga, kad vai-kams prisieina mokintis ne-turint stalų ir suolų, rašto darbus atlieka atsigule ant grindų.

Trūkumų ir didelių klūn-čių yra, žinoma, labai daug, bet kaip matote, broliai a-merikiečiai, Vilniaus krašto lietuvių gyvi! Neklauykite mūsų priešų skleidžiamų prasimanymų, kad čionai lietuvių visai nebūna. Nėra tokios jėgos, kuri galėtų šta-me amžinai lietuvių kraštą mus panaikinti. Nors viso-kiais būdais varžomos — ne-muštoja gyvuoti įvairios lie-tuvių draugijos. Nors uo-lat baudžiam ir uždaroni-

VIESA PADEKA TAUTOS FONDUI

Svarbiausia kultūrinė mi-sija, kurią atlieka Tautos Fondas, yra studentijos pa-skolomis šelpimas. Nepri-klausomai mūsų Tautai rei-ka ir savystovės, gražios ir galingos sąvos kultūros. Vi-sa mūsų jautmoji gentkartė — veržiasi kultūros darban. Bet daugeliui jaunuolių trūksta tinkamo prisirengi-mo — aukštojo mokslo, bū-dami neturintgi, tie jaunuoi-liai negali savo lėšomis lan-kyti aukštųjų mokyklų. Prie tokių priklausė ir čia žemiau pasirašęs.

Sugrįžęs Amerikon skai-tai pirmiausia ir švenčiaus-ia savo pareiga pareikšti gilų savo dėkingumą jausmą tikram studentijos globėjui — Tautos Fondui, kurio lė-šomis baigiau mokslą Fri-burgo universitete. Jei sa-vo darbų galėsiu kada nors mūsų tautinės kultūros au-kuran imūryti bent vieną plytelę, tai bus darbas ne vien mano, bet ir tų gerašir-džių lietuvių katalikų, kurie savo aukomis rėmė Tautos Fondo didį kultūros žygį.

Harmoningai visuomenės pažangai vykdyti reikia su-tartino darbo — fizinio ir tautinio. Aukštesnio moks-lo pasiekusiųjų pareiga kel-ti aukštyn visus tuos, kurie gyvenimo kovoje negavo progos į mokslus gilintis. Dėkingas būdamas labda-ringai visuomenei, tikiuos neužmiršti brolio darbinin-ko kultūrinį reikalą: mano nedidelis žinių žiupsnelis priklausio Jums, lietuvių darbininkai, kurie ir be aukšto mokslo keliate visos Tautos kultūrinį susiprati-mą, siekiate berybių žmo-gaus idealų.

Teikites priimti mano šir-dingo dėkingumo ir gilios pagarbos išreiškimą.

Jūsų Kazys Pakštis.
B'klyn, 1923, birž. 2 d.

Pirmoji Amerikos gazo kompanija įsteigta Baltimo-rėj 1816 m. Per šimtmetį t. y. iki 1916 m. išleido tiek ga-zo kiek per šešis pastaruo-sius metus, t. y. 1916 m. iki 1922.

nenustoja eiti lietuvių laik-raščiai. Nors buvo susodinti kalėjimais ir išstenta kelios dešimtys žymenybių lie-tuvių veikėjų — darbas nesu-stoja — vieton vieny veikė-jų, atsiranda kiti. Būdami įvairių politinių pažiūrų, dirbame visi iš vien; mums nėra laiko ir galimybes skir-stytis į partijas. Vienybėje turime galybę ir tikimės, kad materialiai, broliams a-merikiečiams mums pade-dant, laisvės ir kultūros spinduliai apšviest mūsų ap-siniaukusių rytų padangę.

Lirmininkas —

D-ras D. Alsieka

Vice-Lirmininkas —

Kun. V. Zajancauskas

Nariai:

Kun. Pr. Bichauskis,

D-ras J. Stapelis,

Kun. L. Jezukevičius,

Konst. Stasys,

P. Karasija,

Kun. K. Čibiras.

Sekr. St. Kairiukštis.

SVEIKATOS DALYKAI

AKLOSIOS ŽARNOS UZDEGIMAS.

(Appendicitis)

Skandėjimas, dažnai su diegliais dešiniam paslėps-nyje. Užkietėjimas vidurių, kartais dešiniam paslėpsnyje patinimas. Būna vėmi-nių, karščio. Žmogus guli kaip linas, net nesijudina. Tuojau gult į lovą, nieko ne-valgyt, tik vandens nuo šė-dų, gurkšniais, nepadėd. Neimt ricinos ar kitų pra-liuosuojančių vidurių vais-tų. Nuo vėmimo ledo pu-pose didumo, gabalėliai ryt. Tuojau kviestis gydytoją, bet nevežiot ligonio, negu-tik į ligoninę. Kai kada be operacijos neapseinama.

Liga atsikartoja. Praėjus aštriam priepoliui reikia ilgai sergėtis sunkių valgių, nuo stalo pusiauvalgiu atsi-kelti, niekada ligi sočiai ne-privalgyt, sunkaus darbo nedirbt, nieko sunkesnio ne-kelti.

Geriansia ramiu laiku, pe-rėjus jau aštriam uždegimui — pasiduo, operacijai, žiur, dar; pilvo plėvės užde-gimo.

Dr. J. C. Landzius.

ATSAKANTIS KVĖPA-VIMAS.

Mūsų gyvastis priguli nuo šviežio oro, kuri iminamė į kūną per kvėpavimo pa-prastą būdą. Svarbiausias dalykas sveikatai netik tin-kamą orą kvėpuoti, bet tin-kamai jį įkvėpti.

Daugelis žmonių kvėpavi-mo reikalu yra tinginiai. Todel, jog taip lengvai įkvėp-ti orą jie papranta netinka-mai kvėpuoti. Tas jų kvė-payimas neneša naują orą į plaučių visas dalis, ypatin-gai į plaučių viršų. Nes ge-rai suprantame, jog nėva-r-totos dūšys plaučių lengvai imina ir laiko ligų gemalus. Gilus kvėpavimas natu-ra-liai imina gerą ir šviežią orą, ir reikia atsiminti, jog kvėpuojant reikia vartoti nosį, gerkle, krūtinę ir plaučius.

Tinkamas kvėpavimas tu-rėtų prasidėti nuo diafrag-mos ir reikėtų vartoti krūti-nę ir kaklą. Nėra reikalin-ga save išsipūsti idant leng-vai kvėpuoti. Tingins ga-li tuoj praprasti giliai kvė-puoti ir syki prapratus vi-suomet prie to prisilaikys. Yra daugelis kvėpavimo pa-bandymų, kurie prisideda prie gero kvėpavimo ir ge-zos pozūros. Kiekvienas turėtų kas rytą ir naktį, kuomet atsikelia ar prieš ei-pant gult, pakelti rankas virš galvos ir su pakėlimu rankų giliai įkvėpti ir nulei-džiant rankas iškvėpti. Rei-kia tiesiai ant abiejų kojų stoti per pabandymą arba truputį pasikelti ant kojų pirštų kvėpuojant ir nusi-leisti iškvėpiant.

Tinkamas kvėpavimas nu-kreipia gyvulės, nosies ir gerklės išsiskojimų kro-niškas ligas. Visuomet rei-kia įkvėpti per nosį. Jeigu tai negalima lengvai padary-ti, reikia pasitarti su geru gydytoju. Būna del kvė-pavimo.

MOTERŲ SEIMAS

Šiuomi išanksto pranešu kad Moterų Sąjungos 9-tas seimas įvyks Rugpjūčio-Au-gust 27-28 dd., 1922, Apreiš-kimo Panelės šv. parapijos svetainėje, kamps North 5-th ir Havemeyr St., Brooklyn, N. Y.

Kviečiu visas kuopas ir apskričius svarstyti organi-zacijos reikalus ir gaminti naudingus įnešimus del bū-simo seimo. Kiekviena kuop-a turinti 10 narių gali siųs-ti delegatę į seimą, kuopos turinčios daugiau narių gali siųsti vieną delegatę nuo 20 narių. Būti labai malonu, kad kiekviena kuopa pri-siųstų delegatę, nes ko dau-giau delegačių tai naudin-gesnis bus seimas.

Sesutės! Sukruskim prieš seimą, sustiprinkim savo kuopas, organizuokim nau-jas kuopas, ten kur jų lig šiol nesirado. Tegul nelieta nei vienos kolonijos kurioj neskambėtų prakilnus var-das "Moterų Sąjunga."

Marijona Jukabaitė,
Moterų Sąj. Centro pir.

NEDAUG LAIKO

Pilnųjų Blaivinkų Naujosios Anglijos Apskrčio domet.

Gerbiamieji blaivinkai ir blaivinkės! Jau beliko visai trumpas laikas iki Pilnųjų Blaivinkų N. A. Apšk. išvažiavimo, kuris įvyks 17 d. birž. s. m. Lawrence, Mass. Palangoje, vieno iš gra-žiausių pasaulėje vietų. Tai-gi broliai, blaivinkai ir sesutės blaivinkės, žinau, jog jau esate prisirengę keliauti, bet prikabin-kite ir kitus drauge vykti su j-r-mis. Tikim, jog visų miestų i miestelių visos apieilinkės su-važius tūkstantais jaunu, senų i mažu. Visiems vietos užteks. Bus daug ir inteligentijos, pas-kys pamokinančias prakabas pie gyvenimą darbininko taip-ir blaivinko.

Žinote, kad gydytojai pata-būti koduogausia tyrame ore pie pušynėlius, palei vandenį ant karšto smėlio saulės inkaitu-to. Tas viskas yra Palangoj. Tę-zin viltį, jog visos Naujosios Anglijos chorai dalyvaus, kaip tai Bostono, Norwoodo, Cambridge, Brocktono, Worcesterio, Haver-hill'o, Atholio, Lawrence'o ir ki-tų vietų. Tai-gi brangūs lietuviai atsilankydami padarysite didelę naudą del savės ir del svarbiausios organizacijos lietuvių tauto-je, kurią turime auginti, idant iš-buįtų, stipri, tvirta, galinga, o tada Lietuva nežus turedama blaivius piliečius.

Lai gyvuoja blaivinkai! Valio visi į "Palangą!"

Ben. Jakutis, išdo globėjas.

LEKŠ ŠIAURININ ZEMGALIN.

Bergen, Norvegija.—Ka-pitonas Roald Amundsen orlaiviu išleis šiaurinin žemgalin apie birželio 20 d. Išleis iš Alaskos. Kelionę padaryti tikisi per 22 valan-di. Iš Alaskos per žemgalį jis lėks linkui salos Spitz-bergen. Ties šita sala du Norvegijos hydro-aeroplani ir vienas laivas stovės ir-gave žinių, kad kapitonas išleis iš Alaskos keliam jo pasitikti.

29,000 bankai Sur. Val-sitijose yra investinę \$1,700,000,000 į elektros kompani-jas.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE.

BALTIMORE, MD.

Šv. Antanas — darbininko džiaugsmas.

Birželio 13 d. pripuola šventė šv. Antano iš Padvos miesto. Daug mes girdėjome apsakymų jėg per šv. Antaną užtarymą Dievas sugrąžino pavogtus daiktus. Anais metais prie prezidento T. Roosevelto įvyko šventė. Tada darbininkas niekur negalėdamas gauti darbo (o jau sutaupti pinigai baigėsi), mėsos šventės dieną, mėsos valkeliai, išmės iš kambarių, nes nebuvo iš ko raudę užsimokėti. Vieną rytą anksti eidamas iš namų savo žmonai pasakė, kad eis į bažnyčią, o paskui tuoj sugrįžęs. Nujėjęs į bažnyčią su intencija melstis prie šv. Antano, kad išmestų nuo Dievo nors kokiu būdu užsidirbti ant už laikymo šeimynos, mėsėdės per mėsą ir po mėsų nekėjęs prie švento Antano stovylos graudžiai kalbėjo švento Antano litanią. Štai atžingsniuoją vyras per bažnyčią ir patylois šauk, kaip pabaigsi mėsą, išėik iš bažnyčios ant as tau pasakysiu. Tas darbininkas nustebeš pabaigė litanią ir išėjęs rado laukiantį žmogų, kuris atėjo vestis į darbą, nes vienas darbininkas neatėjo dirbti. Reikšiuo nuo šv. Antano altoriaus pavadinimas į darbą išdribs šio vakaro gėlo paliepią ir ant toliaus ateiti dirbt. Bet perėjęs vakare namo rado jau kitą žmogų laukiantį, kad jį pas jį ant visados laukiant, tai prisidėjusio pas šitą, eit, nes pirmoji vieta liko darbininko nepatogi buvo užimti ir šiam darbininkui buvo uždarbis ganėtinai pragyvenimui. Tai buvo tikrai šv. Antano nuo Dievo išmesta dovana šiam darbininkui. Jis pats sako, to dirbtuvė visai mažai buvo darbininkų, o kiek atėidavo prašyti darbo ir šeimynos, kad išmestų nuo Dievo, darbo ir negalėjo gauti da gabsni ir tvirtesni už ant darbininką kur šv. Antanas suteikė darbą reikalingo pragyvenimui. Šitas darbininkas ir po šiai idena stebisi dėkdamas Dievui per šv. Antaną užtarymą ir tikrai reikia stebėtis kad tiksliai darbininkų tada iškodami negavo darbo ir jis kels mėsėdus negavo darbo kolei vilti nepadėjo pas šv. Antaną maldoti ir tą patį dieną ir dvi dirbtuves pavadino, net iš bažnyčios. Garbė šv. Antanui!

Liet. Filietis.

NEWARK, N. J.

Kadangi LDS. Seimas jau visai arti, tai neabejojau, kad daug irlinkti seimone delegatų bei šiaip jau daugiau susiparavus darbininkų žingeidauja, ar bus kas nors surengta vakarais laike seimo? Ar vėta važiuoti kaip dalyvauti seime ir praleisti šios vasaros vakacijas Newark'e. Ašgi sakysiu, kad jeigu kas mano praleisti vakacijas kur nors kitoje, tai esant L. D. S. nariu, geriausia jį skaitlingai Newark'e. Dalyvaudami skaitlingai seime, prisidėdami prie svarstymo svarbių LDS. reikalų ir naujų sumanymų, kurie pastatyti LDS. ant tvirtesnių kojų. Laik seimo vakarais yra rengiamas birželio 26 d. vakarėnis su pigiųjų programą, kur delegatai turės progą susipažinti su Newarko ir apylinkių lietuviais ir lietuvaitėmis. Birželio 27 yra rengiamas klasiškas koncertas, kur dainuos garsiausi lietuviai tarpe dainuotojai, kaip J. Čičauskas ir M. Čičauskienė iš Baltimore, Md. Be jų dar dalyvaus Newarko ir apylinkių paržymėję solistės ir solistai p. R. Jurkaitienė ir p. M. Bradimėnė, p. Verba, tai Newarko žvaigždutės, p. J. Dapkinė iš Harrison, N. J., p. J. Spramblis iš Patterson, N. J., Newarko šv. Cecilijos chorų vadovaujamas garsus vargonininkas p. S. Dainora. Harrisono Birutės choras, vedamas vargonininku p. J. Odellio. Žodžiu sakant, kas koncertas bus gana įdomus ir gyvenantiems sušauks.

mergaitės po vadovystę O. Sideravičūtės. Šv. Cecilijos choras giedoj mėsparus po vad. O. Baubiniūtės. Tuoj po pamaldų jaunimo būrelis ir keletas suaugusių nuvažiuo į "Palangą" ant tyro oro, rado ten daug jaunimo, kurie turėjo būti ant pamaldų. T. Linkamutė.

WORCESTER, MASS.

Čia mūsų bažnyčioje tapo iškilmingai apvaikščiota devintas nedėdienis po Velykų arba "Devintinė". Iškilmingi mišpapai prasidėjo 3-čią val. po pietų. Tuoj po mišpapo buvo iškilminga procesija. Procesijoje dalyvavo ir bažnytinės draugijos, kaip tai: Piln. Blaivinskių, šv. Onos, moterų draja, Marijos vaikelių, mergelių draja ir mažų mergelių Angelių Sargų draja. Visi atoriai buvo gražiai papuošti įvairiomis lėnėmis. Reginys buvo labai malonus. Čia turiai pažymėti, jog blaivinskių skaitlingai dalyvavo. Laikė procesijos išrodė gražus būrelis.

SIOUX CITY, IOWA.

Vakaras. — Naujas vargonininkas.

Gegužio 20 d. moksl. J. Zablonis, surengė gražų vakarėlį parapijos svetainėje parapijos naujai. Atvaizdintą gražus ir juokingas vieno veiksmo veikalėlis "Gudiniai Batai". Vaidinime dalyvavo sekanči: Paulinos rolė V. Biržaitė, Marytės — Z. Mocke, Viržutės, Onytės — A. Balčiūnaitė, Jankatos — A. Žibos. Publiką prijuokino iki ausų, o ypatingai "Valkata".

Po vaidinimo mūsų naujas vargonininkas p. Emil Šlapelis aors trumpai, bet gražiai pakalbėjo, pasveikindamas parapijos. Paskui sudainavo solo "Oj tas" ir "Mergužėle, brangi" ir da paskambino ant piano keletą gražių gabalėlių. P. E. Šlapelis yra žėras ir gabus muzikas pianistas, rikanio valdo pianą. Pabaigus piano skambinimą, publika griauningu delyu plojimu išreiškė palėką naujam vargonininkui.

Ant galo p. Emil. Šlapelis su praeis berniukais ir mergaitėmis žaidė "Aguonėlę" ir "Artojas" ir kitus žaidimus, kuriuos per trumpą laiką sugebėjo vaikams pramokyti. Jis dar tik penkta diena kaip pas mus užėmė vietą vargonininko. Šie visi žaidimai visiems labai patiko; už ką visi yra jam labai dėkingi. Matyt, kad patenkinti naujuoju vargonininku.

Koresp.

LAWRENCE, MASS.

Geg. 30 d. įvyko šv. Pranciškaus parapijos išvažiavimas po vadovystę gerb. tėvui Virmauskui ir tėvui Juro. Iš ryto po mišų 7 val. visi veikėjai iš kp. ir dir-jų nuvažiuo į "Palangą" pasipuoję kromelėmis su tinkamai kad išlaimėjus dovaną. Žmonų pilvažiuo dikočiai. Diena buvo vėsi, todėl visi juodojo. Jaukimas šoko, stovėtinėje grietė puikiai orkestret.

Vaikučiai gi turėjo geriausius laikus jodinėnt ant arkliukų gyvų (ponies) kuriuos paaukavo garbavusis Virm. Suaugę žmonės gerėjosi visu kuom tik aktyvaizdij matė, išleido keletą uždirbtų centų, bet žino kad ant neapmokomai gero tikslo, džiaugėsi kad mūsų tarpe buvo daug Amerikos augusio jaunimo, suprantama kurie tėvai siunčia savo vaikus ir dukteris lietuvius tarpe bus tikri lietuviai.

Birželio 3 d. nedėlio 3 val. iškilmingai katalikai šventė "Corpus Christi". Mišpapas šv. Pranciškaus bažnyčioje laike gerb. tėvas Juras, subdiakonas buvo tėvas Jusaitis ir diakonas Virmauskis. Procesijoje dalyvavo apart kunigų, Alt. Dr. jos nariai, N. P. Dr.

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA 9 Broadway, New York, N.Y.

TIESI KELIŲ LIETUVIA

PER HAMBURGĄ ILIAVĄ ARBA LIEPŲJĄ

VAŽIUOKITE VISI PARANEKŲ IR VILNIAUS KILNĄ

Lietuviai važiuojant į Piliavą aplenkiu laukų juostą (koridorių). Visa trečia klasė puikiai ir kambariai ant 3-jo, 4-čio ir 5-čio lygiu.

Prisijunkite Kažkų Ištakimams

S. S. LITVANIA — Birželio 13

S. S. POLONIA — Liepos 4

18 New York to Bostono ir Hamiltono 103.50, Piliavos 103.50, ir Lėkavio ir Bismelio 107.10.

18 Bostono ir New York per Balt. River Liniją.

Kreipkitės prie vietinių agentų.

mergaitės po vadovystę O. Sideravičūtės. Šv. Cecilijos choras giedoj mėsparus po vad. O. Baubiniūtės. Tuoj po pamaldų jaunimo būrelis ir keletas suaugusių nuvažiuo į "Palangą" ant tyro oro, rado ten daug jaunimo, kurie turėjo būti ant pamaldų. T. Linkamutė.

WORCESTER, MASS.

Čia mūsų bažnyčioje tapo iškilmingai apvaikščiota devintas nedėdienis po Velykų arba "Devintinė". Iškilmingi mišpapai prasidėjo 3-čią val. po pietų. Tuoj po mišpapo buvo iškilminga procesija. Procesijoje dalyvavo ir bažnytinės draugijos, kaip tai: Piln. Blaivinskių, šv. Onos, moterų draja, Marijos vaikelių, mergelių draja ir mažų mergelių Angelių Sargų draja. Visi atoriai buvo gražiai papuošti įvairiomis lėnėmis. Reginys buvo labai malonus. Čia turiai pažymėti, jog blaivinskių skaitlingai dalyvavo. Laikė procesijos išrodė gražus būrelis.

Nelaimė.

Čia Jonas Almokas tepiodamas namą krito žemyn ir vietoje užsimušė. Nelaime atsitiko 5 birželio. A. A. Jonas Almokas buvo gerai pasitvirtinęs jaunikaitis, nes turėjo keturis namus ant Marion gatvės. J. Almokas nuvežtas pas seseris Norwoodan. Velionis ten buvo dvi seseris tenai. Velionis ten bus ir palaidotas, nes gaspadinė nepriešė ir savo namą velionio kūno. Tai-gi čia geras pamokymas mūsų jaunikičiams. Vertėtų apsisaugoti tokių gyspadių. Reikšiuo, kad buvo gyvas, tai buvo geras kada mokslo už kambarį, o kaip numirė, tai nei velionio neprima, nei namą. Ištikrųjų tai didelė gėda. Jaunikičiai turėtų iš kalno sužinoti pas ką eiti ant ruimo, idant nelaimė atsitikus nebūtų jėgų kūnas nepfimtis ir namą. Reikšiuo pastiekti geri žmonės kad būtų kur prisiglausti nelaimė ištikus.

Darbai pas mus eina labai gerai, tik moonshineriams tai nėla-bai sekasi. Mat policija pradėjo smarkiau darbuotis. Tai-gi kiekvieną dieną tokių paukščių sučiumpa nemažai.

Reporteris.

1919 m. Detroito miesto mokesčių ant žmogaus išpultė po \$14.08. Gi 1922 m. ty mokesčių Detroitiečiams išpultė po \$42.22.

GUNARD

IS BOSTONO I LIETUVIA PER LIVERPOOL

ant naujų, didelių, puikių ašleju varomų laivų:

SCYTHIA — Birželio 23, Liepos 26

SARACIA — Liepos 22, Rugpjūčio 9

Gretas patarnavimas ir Lietuvių ir

visas Baltijos valstijas. Pulties vie-

tos, geras valgis.

Taipgi ir New Yorko, spaitiški pri-

žiūtos kelionės ir Lietuvių ir visus Bal-

ties valstijas kas utarnauja ant trėjų

marčių milžinų, su persedim South-

ampton

MAURETANIA, AGANTANIA, BERENGARIA.

Taipgi reguliariai išplaukiamai tie-

stai ir Hamburgui ant naujų laukimū

linijinių laivų, 3 klasė (1 Piliavą

\$106.00) (1 Hamburgą \$103.50. Karės

laikų \$5.00.

GUNARD piniginių orderių išmo-

kimai Lietuvių greitai, užtikrintai, ge-

rai.

Del informacijų kreipkitės prie vie-

tinio agento arba i

THE "GUNARD" STEAM SHIP

COMPANY LIMITED

128 State Street,

Boston, Mass.

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA

9 Broadway, New York, N.Y.

TIESI KELIŲ LIETUVIA

PER HAMBURGĄ ILIAVĄ ARBA LIEPŲJĄ

VAŽIUOKITE VISI PARANEKŲ IR VILNIAUS KILNĄ

Lietuviai važiuojant į Piliavą aplenkiu laukų juostą (koridorių). Visa trečia klasė puikiai ir kambariai ant 3-jo, 4-čio ir 5-čio lygiu.

Prisijunkite Kažkų Ištakimams

S. S. LITVANIA — Birželio 13

S. S. POLONIA — Liepos 4

18 New York to Bostono ir Hamiltono 103.50, Piliavos 103.50, ir Lėkavio ir Bismelio 107.10.

18 Bostono ir New York per Balt. River Liniją.

Kreipkitės prie vietinių agentų.

PRANEŠIMAS

L. D. S. Naujosios Anglijos apskrčio kuopos pranešame kad įvyks L. D. S. Naujosios Anglijos apskrčio metinis suvažiavimas birželio 17 d., 1923, 1-mą val. po pietų Lietuvių R. K. parapijos svetainėje Rogers St., Lowell, Mass.

Gerbiamos L. D. S. N. A. apskrčio kuopos malonėkite atsiųsti kodangiausia at-tovų ir suvažiavimą, nes šitas suvažiavimas yra metinis ir paskutinis prieš L. D. S. seimą. Nėi viena kuopa tenepasilieka neatsiuntus ats-tovų ir suvažiavimą, nes yra labai daug svarbių reikalų aptarti LDS. organizacijos labui. Tos kuopos, kurios negalės atsiųsti atstovo, tai atsiųskite gerų inėsimų. Inėsimus siųskite apskrčio valdybai. Taipgi yra prašomos LDS. N. A. apskrčio kuopos kurios da nepasimokėd po 5 centus: ant metų nuo nario, tai malonėkite pasimokėti iki suvažiavimui. Išininkus siųskite apskrčio pirmininkui M. Abrahamskui, 187 Ames St., Montello, Mass.

Prizimame, jog šitame suvažiavime dalyvaus mūsų organizacijos tėvas, darbininkų prietelius gerb. kun. F. Kemėšis.

LDS. N. A. Apsk. Valdyba
Pirm. — V. J. Kudirka,
37 Franklin St.,
Norwood, Mass.

Rašt. — J. V. Smilgis,
125 Cherry St.,
Cambridge, Mass.

L. D. S. CONN. APSKRICIO KUOPŲ DOMEI

Brangūs Broliai ir Sesutės Darbininkai ir Darbininkės! Artina-

si apskrčio pusmetinis suvažiavimas. Turės kuopos išduoti rap-

ortus iš pusės metų veikimo. Žiūrint į veikimą neto daug ne-

nuveikta ir mažai pasižymėta or-ganizatyviu darbu, kuris mums L. D. S. nariams yra vienas iš svarbiausių darbų, kad sukurti vi-

sus lietuvius katalikus i milžini-

ką darbininkų organizaciją. Mes turime daugiau domės kreipti i organizatyvi darbą. Gerbiama-

sios Conn. apskrčio kuopos arti-miausiuose klausimais pakel-

kite ta susirinkimui išgyvendinti visus siūskite, apsarstykite, kaip galėtume pagerinti mūsų kuopų stovį ir ant apskrčio susvažiavi-

mo įneškite. Aš iš savo pusės duodu toki inėsimą: Kad apskrit-tis ir kuopos daugiau kreiptų domės i organizatyvi darbą ir kad i tą darbą būtų pastatyti mūsų L. D. S. veikėjai ir kalbėtojai. Ja-

lins didžiausias, kad jų tarime. Štai uoli veikėja ir kalbėtoja p-le M. Jokubaitė. Didis mūsų tar-pe veikėjas ir kalbėtojas gerb. J. B. Šalčinaitis, Conn. apsk. garbės pirmininkas, P. J. Tutoraitis, moksleivis S. Tautila. O vakaci-jų laikų privalome sunaudoti svarbiausią ir didžiausią mūsų veikėjų, tai gerb. kun. F. Kemėšį. Turėsim rengti pratimus, paskaitas, diskusijas. Gi neturėda-mi prieky pastatyti savo veikė-jų kalbėtojų, negalėsime tą pa-daryti. Būtų geriausias, kad Conn. apskrčio pastatytų du organiza-toriai, kad jie galėtų pastatyti i su pagalba kūrybi vėsti darbą.

Gerbiamegi Conn. L. D. S. apskrčio narius apsarstykite i prisijunkite i apskrčio susvažiavi-mą savo veikėjų, kad galėtume pastatyti i valdybą tinkamus na-rus.

P. Gumbulevičius,
L. D. S. 36 kuopos reporteris.

Užgavimas saulės spindulių ir karščio.

Tokių dalykus pagamina perdidelis karštis. Tai yra viena iš pavojingiausių nes-laimečių.

Priežastys. Kai kada pa-puolimas i atsimušimo vasa-ros karštį saulės spindulių vieta, ypač kuomet oras drėgnas.

Labiausiai paprasta, kaip nepuk, dirbant viduj, čia karštis tankiai uždarus, y-pač permier nusidūrusi.

Perdaug sunkūs drabužiai esti priežastis saulės užgavi-mo, teipgi jei skrybėlė ar kepturė nepsaugoja galvos nuo saulės, yra pavojinga.

Gėrymas bent kokių svai-ginančių gėrymų prieš įtem-pimą fiziškų pajėgų darbe, esti labai tikęs daly-kas kad tapti saulės užgau-tu.

Perspėjimas. Vengti vie-tos, kur stačiai puola saulės spinduliai vasaros laikų.

Geriausia galima darbvie-tų ventiliacija vasaros lai-ku ir saugojimasis perdaug muisti.

Lengvi drabužiai ir kiau-rų vėsum ant galvos kepturėlė. Vengti alkoholis prieš išėjimą ant saulės. Jei kas pajustų pirmutinius simpto-mus saulės užgavimo, jis privalo greitai prisilaikyti nuo darbo ir atsigulti i vėsią vietą. Teipgi rankas ir krū-tinę reikia prausiti šaltu vandeniu ir šaltą vandenį gerti.

Simptomai. Paprastai pirm-kol pradeda veikiai atakuo-ti, skauda galvą ir atakina, Burna raudona. Akių lėlės įtemptos. Oda labai karšta ir sausa. Neprakaistuoja. Stropiai kvėpuoja ir dūsa-ja. Pulsavimas lengvas, pulsas pilnas.

Apsiejimas. Pamažink temperatūrą. Paauk dak-tarą. Pernašk ligonių tuo-jaus i vėsią vietą. Atlyuo-suok ir mivilk, jei galima, drabužius. Apsilėdyk kūną. Del šito akitu vandeniu ar ledu brauk aplink burną, kaklą, krūtinę, ir pažastes. Eik geriau paguldžius ligo-tę i šaltą vietą, arba suvy-niojus i šaltam vandenij su-šlapintas palas, kurios pas-kuji turi i būti šlapiomis, atkartojant jų sušlapinimą. Kaip tas padaryti, reikia be perstrukio trinti kūną, kad išsuktų paviršin krau-ja.

Kuomet samonė sugrįžta, galima ligoniui duoti gerti šalto vandens kiek tik jis nori. Atgavusiam samonę galima nuo jo šaltį prashinti, bet jei oda pradeda la-bai kaisti, reikia vėl atnau-jinti. Paakstinimas nereikalingas.

Persilimas. Šiame padėjime manoma esti kaip ir nuo saulės užga-vimo, tačiau didelis skirtu-mas. Persilimas tai tas pats ka ir vardas sako — persi-limas. — išsivėsimas arba suvėsimas spėkų nuo per-mier didelio karščio.

Simptomai. Didelis slo-ginimas ir mušijimas, bet besuamomė ne visiškai. Bur-

na išblyškus ir atpraukta lipnum prakaitu. Kvėpavi-mas menkas. Pulsas silp-nas arba i tvirtas.

Apsiejimas. Paauk dak-tarą. Nugabenk ligonį i vė-sią vietą i paguldyk atsa-kančiai; atliuosuk drabu-žius. Vieti neuturi būt šalta, bet vandens galima duoti gerti šalto. Paakstinimą kaip tai arbatos, kavos, amonijos aromatiškų spir-vų arba biskutių degtinės, pridedant gerą dalį van-dens, galima duoti.

Sušalimas. I šoki padėjimą galima paršiti būtant ilgą laiką ne-išpasakytai šaltoje vietoje.

Priežastys. Galutinis (vi-siškas) sušalimas. Veikmė, kuri pasididina nuo perdi-delio įtempimo pajėgų, al-kio, alkoholis ir menki dra-bužiai.

Perspėjimas. Jei manai patekti i labai šaltą vietą, pasirūpink atsakančius dra-bužius, tinkamus atspirčiai tos veikmės (šalčio). Nepa-sirengk i ilgą kelionę neval-ges ir nekeliak pėkščias šaltįj teip toli, kad vidur-kely neprisieiti noras su-stoti, o gal būtų ir atsigulti.

Iš priežasties nuilsimo. Ne-gerk alkohiškių gėrymų, iš priežasties kad nori sušilti, nes tai dalykai kurie nešil-do, tik nuslopina tavo pa-jautas ant tulo laikų i daug greičiau gali sušalti išgara-bus tiems nuodams.

Jei gi netyčia patektum po šalčio sparnais, tad pa-svėskie visą savo energiją krutejimui. Atsigulus to-kiose apyvostose visuomet pasekmė bus sušalimas.

Simptomai. Apyštovos rei-kia apsarstyti. Sloginimas toks didelis, kad išžiūra li-gonio i mirusio.

Apsiejimas. Po biskutių priešintis sugrįžimui šilumos i kūną. Inėsk ligonį i šaltą kambarį, paimek šiurk-štą skudurą, pavilgint i šal-tą vandenį ir juoni nuo ko-jų iki galvos trink ligonia kūną; taipgi sumažink kam-bary temperatūrą, jei gali-ma. Tas turi būt daroma palengva ir karts nuo karto

Lietuviai darbininkai, atmintkite!

Kad "Darbininkas" jau parduoda Lietuvos pinigų perlaids ir savo draugams darbininkams ant patarnavimą. Tai-gi visi tie, kurie norite, kad siunčiami Lietuvos pinigai patektų i Jūsų giminių kas, visuomet kreipkitės pas "DARBININKĄ", visuomet nuosirdžiai Jums ptaarnaus.

Darbininkai, atsiminkite kad "Darbininkas" yra DIDŽIAUSIAS DRAUGAS. Siųsdami pinigų ar klausdami litų kainų visuomet suokite laiškus šiaip:

"DARBININKAS,"

366 West Broadway,

Boston 27, 1

DIRBTUVĖ

Veikiau, Kokard, visokių ženklių, Guikčių. Ant spaudų ir kitokių drabužių rašymų dalykų Reikalaujami Katalogo ar Samplos, pažymėkite ir juos dr-ties varde

STRUPAS CO., 80-82 Ferry St. Newark, N. J.

skaruli reikia merkti d neshin vandenin. Kai ligois gali ryti, duol akstinimą — kovos ar batos masas porojė, šant truputį degtinės aromatiškų amonijos tu.

Ligonį negalima dėti ugnį arba i šiltą mau pakol cirkuliacija k nepradėjo veikti dar ligoisui šaltame kam

Ta galima patėmyti nu sididinimo pulso pa geresnio kvėpavimo ir lingo, taipgi nuo per nymo odos parvos.

Nuovk ska rny šalin Raudonę, lūngis kas mėsakų nalytas apat vietometyr c gals didelio S no. Tada pr nos tųpų

PAIN-EXPELLER

ant skaudamos vietos skausmas greitai pašalinamas. Pain-Expeller skausmas yra mirčiai priešai. Mes žino jo klonų šlaunim pas enro apidicior- kaina tik 35 ir 70c. For-stikrinkite, kad but ant pakelio musų laisv valabazenis. Noinkit paangzdioliam.

F. D. RICHTER & CO. 104-114 South 4th St. Brooklyn, N. Y.

EXPRESS PATARNAVI I EUROPA

REGULIERI p laukimū subuty. Lah plaukia i i r d. Hoboke delli gretti Gels valgis vns kambari darys jasy ne. Stpyrl. J. Pilsnia para- silnia

S. S. LEVIATHAN.....L. B. GEORGE WASHINGTON.....B. S. S. AMERICA.....B. PRESIDENT ROOSEVELT.....L. PRESIDENT WILLIAM.....L. PRESIDENT TILLAMORE.....L.

Klausk informaciją apie ką ir laiki United States Li 45 Broadway New York U. S. SHIPPING CO.

PIRK DOVANOMS FONTANINĘ PLUNKSNĄ

Kuri bus atsiųsiat Jg laikai.

KAINOS PRIEMAMO

Reikalauk Katalogo

"DARBININKAS,"

366 Broadway

Katalikai turi suprasti, kad jų aukos ir pasiūlytos del katalikų spaudos sustiprinimo bus malonesnis Dievui ir pačiai Bažnyčiai, ir žmonėms naudingesnis, negu pirkimas bažnytinio indų ir net negu bažnytinės apeigos. Pakol to nesupras visi katalikai, mes negalime tikėtis sulaukti spaudos kuri atitiktų Katalikų Bažnyčios rimtybei ir pajėgoms. Žmonių vadai, pirmiausia gi kunigai, turi skatinti tai savo didžiausiu uždaviniu.

Vyskupas Kilian.

Organas Amerikos Lietuvių
Bymo Katalikų Švento
Juozapo Darbininkų
Sąjungos.

DARBININKAS
— BIRŲ —
UTARNINKAIS, KETVERGAIS IR
SUBATOMIS.
Metams \$4.00
Užrašyti metams \$5.00
DARBININKAS
366 Broadway, Boston 27, Mass.
Tel. South Boston 620.

VOL. VIII, No. 67.

UTARNINKAS, BIRŽELIO 12 D., 1923.

Kaina 4 centai.

LIETUVOS SEIMAS ATIDARYTAS

Perversmės Bulgarijos valdžioj

SUSIRINKO LIETUVOS SEIMAS.

Washington, D. C., birželio 7, 1923 (Elta). — Birželio 5 dieną Kaune atsidarė pirmas iškilmingas Seimo posėdis. Seimo pirmininku išrinktas Antanas Tumėnas, vice-pirmininku Dr. Jonas Staugaitis. (L. I. B.)

(Naujasni seimo pirmininkas yra advokatas ir žymiausias lietuvių teisininkas. Jis yra krikščionis demokratas. Seimo vice-pirmininkas Dr. Staugaitis yra socialistas-liudininkas. Darb.)

MIRĖ P. VILMONTAS

Washington, D. C. (L. I. B.). birželio 6 d. New York'e mirė P. Vilmontas, Amerikos Lietuvių Prekybos Tarybos Vice-Pirmininkas. Laidotuvas šeštadienį, birželio 9 d.

(Velionis buvo tautietis iš Mažosios Lietuvos. Darb.)

NAUJI PALENGVINTI MOKESNIAI.

Washington, D. C. VI. 8 l. (L. I. B.). Nuo šio birželio mėn. 15 d. bus įvesta nauji Lietuvos piliečiams mokesniai už pasus, vizas ir kitus konsularius piliečiams patarnavimus. Ties nauji mokesniai yra žymiai mažesni, negu buvo nustatyti lygi šiolei.

LIETUVOS KONSULATAS NEW YORKE.

Washington, D. C. VI. 8 d. (L. I. B.). Šiomis dienomis bus atidarytas New York'e Lietuvos Konsulatas. Konsulatas pasiliks tame pačiame bute, kurį buvo užėmusi Finansų Misija.

Kadangi Konsulai kaip New York'e, taip ir būsimame Konsulate Chicagoje bus paskirti susidarius naujai Lietuvos Vyriausybei, todėl tuo tarpu New York'e yra paskirtas ūras J. Bielskis kaip Konsularis Agentas.

SPROGO FIRMA.

New York. — Sprogo L. L. Winkelman & Co. brokerių firma. Ji kapitalizuota buvo ant \$4,000,000. Per pastaruosius du metus iš viso bankrutavo 20 brokerių firmų. Jos žmonės suėdė apie \$100,000,000.

LAIMEJO BYLĄ.

New York. — Garsus Amerikos airių vadas John Devoy, redaktorius laikraščio Gaelic American, buvo patrauktas teisman airių laikraštį vardu The Irish World. Reikalavo atlyginimo \$25,000. Bylą laimėjo ir minėta suma jam pripažinta.

Devoy aname laikraštyje buvo apšmeižtas ir apkaltintas sąryšyje su fondais, rinktais Airijos labui.

FANATIZMAS ATSLUGSTA.

Moskva. — Rusijos bolševikų priestikybiniis fanatizmas ima mažėti. Vadai darbininkų unijų uždraudė įvesti iš unijų narius, kurie išpažįta tikėjimą. Prieš keletą savaičių komunistų partija buvo išleisti atsisaukimas, kur nurodoma, kad priestikybė agitacija jau pertoli nuėjo.

Bolševikų valdžiai dar ir todėl nepriseima kovoti prieš tikybą, kad jai pasisektų surasti sau paslankių pritarėjų tarpe pravoslavų dvasiųjų, kurių konklava (suvažiavimas) Maskvoj praeikė anti-bolševikiškus dvasiškumus, pasmerkė patriarcha Tiehoną ir perdėtiniais išdėrino bolševikų valdžiai paklusnius tarnus. Šitos išsimusios dvasiškijos perdėtinis Krasnicki atsisaukė Maskvos popus visais būdais remti bolševikų valdžią.

Šventojo Tėvo pasiuntinis kun. Edmund Walsh aplankė kalėjime areivyskupa Ciepliaką. Sakė, kad areivyskupo sveikata greit nysta.

BAISI ŽMOGŽUDYSTĖ

Framingham, Mass. — Morris Arnold, 56 metų amžiaus, užėjus siustai, nušovė pačią ir bandė nušauti dvi dukteris. Papildęs pildė tarybą, Arnold bėgo į mišką, bet buvo suimtas.

GAUS PO DAUGIAU.

Lowell, Mass. — Patronų dirbtuvė, kur dirba 900 darbininkų, pakelta ant 10 nuosų algos.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "DARBININKĄ"

NUSTOS ŠELPUS.

Moskva. — Pulk. William N. Haskell pranešė veikiančiam Rusijos premieriui Kamenevui, kad Amerikos šelpimo administracija apsisprendė pabaigoje ateinančios pūties, tuo užbaigiant dviejų metų darbą darbą šelpimo Rusijos badaujančiųjų.

Pulk. Haskell sako, kad pačios Rusijos valdžios pranašavimu, ateinantis derlius bus geras ir duos pervirši maisto, kurį galima bus net užsieniu eksportuoti. Tad nors niekuriose vietose ir apsirėikš trūkumas maisto, bet užtai kitose vietose bus perviršis, todėl maitinimas gyventojų pavirsta pačios Rusijos vidurinio išdalinimo maisto klausimu. Kadangi valdžia sakosi galėsianti ir eksportuoti maisto, tai ji galės gauti ir reikalingų medžiagų iš užsienio ir nors valdžiai būtų keblumų su maitinimu našių ir našlaičių, tikrasis badas bus praėjęs su ateinančia pūtimi, sako Haskell.

Likvidavimas didžiausio pasaulio šelpimo darbo jau daromas ir pulk. Haskell mano, kad paskutinis Amerikos šelpimo administracijos darbuotojas apsisprendė iki rugpjūčio 1 d. Dabar gi bus išdalinta užtektinai maisto, kad gyventojai galėtų išsimaitinti per liepinis mėn. Dabatiniais planais, nė vieno svoro maisto ar vaistų nepaliks neišdalin-ta.

Teikimas medikalės pagalbos jau apsisėjo.

Amerikos kvakeriai ir meunonistai daro atskiras sutartis su Rusijos valdžia, testis savo šelpimo darbą per ateinančią žiemą. Taip jau tokias pat sutartis veikian-sia padarys katalikų šelpimo organizacijos ir Y. M. C. A.

Pulk. Haskell mano, kad šelpimo administracijos veikimas užmezgė draugingumą tarp Rusijos ir Amerikos ir be to išgelbėjo milijonų 5,000,000 žmonių nuo bado mirties. Tam šelpimo darbui buvo išleista apie \$70,000,000.

Prieš 50 metų nebuvo Amerikoje nei vieno telefono, o dabar ant kas 8 žmonių Amerikoje yra vienas telefonas. Veik tiek pat automobilių atseina.

NAUJA VALDŽIA.

Sofija, Bulgarija. — Pereitą subatą Bulgarijoje įvyko revoliucija. Trečią valandą iš ryto karinės jėgos paėmė ministerius ir sugrūdė į kalėjimą. Į jų vietą pastatyti nauji ministeriai. Visoje šalyje tebėra tvarka.

Nuverstoji valdžia yra ūkininkų valdžia, vadovaujama garsaus ūkininkų vado Stambulisko.

Stambuliski buvo griežtai nusistatęs prieš karalių ir dvarininkus. Karalius buto vojo tik žaislas.

Jis buvo didelis priešin Bulgarijos stojimo karan. Jis karaliui tada pareiškė: "Už savo žygi, Jūsų Didenybė, galų gale atsakys savo galva."

Supykęs karalius atsakė: "Saugok Tarnistą savo galvą, o aš aprūpinsiu sava." Ir imė jį kalėjiman. Buvo nuteistas mirio, bet nuosprendis buvo atmainytas. Kuomet karui einant Bulmentas paleistas.

SKAITYTOJAI! Tėmykite kas rašoma ant antro puslapio apie kooperaciją. Ar sekėte tuos raštus visą gegužės mėn. ir vėliau? Jei ne — tai susieskokite senus numerius ir atydziai perskaitykite. Tai darbininkų kelias ir darbininkų programas.

garijos karinė valdžia griuvo, Stambuliski išėjo iš kalėjimo ir stojo valdžios priešakin. Jis tuoj stojo už išdalinimą dvarų, privertė didikus dirbti ir buvo kalbama, būk jis flirtuoja su Rusija. Bet pasirodė, kad jis griežtai nusistatęs prieš bolševikus. Jis savo naminiam bolševikams pareiškė, kad jei nori bolševizmą išpažinti, tai turi ir praktikuoti jį. Sakė, kad bolševikus suvarysias vienon apygardon ir jie galėsį savaip tvarkytis.

Nors alijantai labai nemėgo už jo didelį radikalizmą ir jo reikalavimą Bulgarijai išleisti jūron, bet toleravo jį už tai, kad jis buvo vokiečių priešin.

Stambulisko šaliminkų parlamente buvo 215 iš 246. Todel tie, kurie valdžią nutvėrė nei iš tolo negali tvėrti paramos. Todel paiba-

Naujoji valdžia turbūt valdys diktatoriškai. Stambuliski ir jo ministerius naujoji valdžia turbūt nužudys.

Bet revoliucionieriai teipgi turbūt susilauks to paties galo.

KARDINOLAS GRĮŽTA.

Bostono kardinolas O'Connell pereitą subatą Liverpoolo sėdo laivanu vardu Scythia ir grįžta namo. Sugrįšas birželio 16 d.

PETELIŠKIŲ SPIECIAI

Miami, Fla. — Nesuskaitomi spiečiai baltųjų peteliškių lekia į pietus ir pasiekė šį miestą. Už miesto keliai ir apskritai žmonės baltuoja nuo peteliškių, kaip nuo sniego.

SLAPUMAS IŠ KANADOS.

Detroit, Mich. — Nuo 30 iki 50 mažų laivų iš Kanados išmugeluoja arti 65-

000,000 butelių alaus į Detroitą kas 24 valandas. Per Detroit River svaigalai gabenama ir statinėmis.

ISAŽIAVO SANATORIJON.

Battle Creek, Mich. — Garsusis veikėjas senatorius La Follette pasidavė sanatorijon. Jisai sako, kad jis nesergas, o senatorijon pasidavęs delto, kad nesusergtų.

TRECIAS PATŽUDYS.

Niagara Falls, N. Y. — Šiomis dienomis vandėnpuolyje padarė sau galą vyras ir moteris. Jų lavonai rastai. Dabar ieškoma lavono trečio patžudžio, kuris šoko į vandėnpuolį.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

IŠ VILNIAUS GYVENIMO.

Vilnius. "Dziennik Wileński" paduoda žinių apie Vilniaus universiteto studentų sąstatą. 1921—22 mokslo metų statistiniai duomenys universitete yra viso 2202 klausytojų, kurių 1413 vyrų ir 789 moterų. Tame skaičiuje tikrų studentų yra 1407 žm. ir laisvų klausytojų 805. Sulig tautybe jie šiaip skirstosi: 1777 lenkų, 317 žydų, 48 gudų, 24 rusų, 16 lietuvių, 10 totorių, 5 kaimai, 4 vokiečiai ir 1 prancūzas. Medicinos fakultete yra 551 studentas, teisių — 530, humanitarinių mokslų — 527, gamtos matematikos — 401, dailės — 123 ir teologijos — 68. Laisvų klausytojų palyginti esą daugiausia humanitarinių mokslų fakultete ir mažiausia teisių fakultete.

Vilniaus darbo inteligentijos klube neseniai įvyko konferencija miesto reikalams aptarti. Dalyvavo keletas miesto tarybos narių ir keliolika lenkų visuomenės veikėjų. Pirmininkavo Makovskis, o referavo V. Studnickis. Buvo sukritikuota magistrato ir miesto tarybos veikimas, ypač miesto ūkio srityj, būtent, pabrėžta ne-tinkamas miesto imonių vėdinimas, netikusi mokesnių emimo sistema, netvarka mieste ir magistrato bei Tarybos šalių neenergingumas.

Pil. Narbutas pranešė policijai, kad išlaužė jo butą banditai jį apvogė. Suimtas Fridmanas už slaptą arklienos pardavinėjimą.

Nuo pil. Vaitranterio, Beilino, Frenklis ir Vasiliauskiens. pavogta daiktų ir pinigų už 19,500,000 l. m. ir 25 dolerius.

Sekminių pirmą dieną iš šv. Mikalojaus bažnyčios lietuvių procesija eina Kalvarijų vaikščioti.

Lukiškių kalėjime jau kelios savaitės sėdi kan. Viebičkas. Policija jį suėmusi Rudišky. Jis kaltinamas nėra už norą pereiti Lietuvon ir išsigabenti daiktus.

Pastaruoju metu miesto krautuvėse pastebima didelė cukraus stoka. Cukraus galima nusipirkti tik kai kuriose krautuvėse, bet ten netiesia.

reikia mokėti už svarą net po 3500 l. m.

Vilnius. Gradiškių kaimas, Joniškio par. yra netralinėję juostoj. Dabar ten nei kariuomenės, nei jokios valdžios nėra. Balandžio 22 d. vakare atvažiavo čion 16 lenkų, su vadu priešaky. Jie sakė ieškosių lietuvių partizanų ir, išstatę sargybas, įsakė niekam iš namų neišeiti. Anksti rytą išiveržė į A. Pakieturių namus ir pradėjo grobti. Pats lenkų vadas atstėdė Pakieturiui karūtinę revolvėrį ir įsakė jam nesijudinti, kiti gi grobė rūbus, skalbinius, avalinę, žiedus, pinigus, laikrodžius, mėsą ir t. p. Atidarinėjo koniodų stalčius ir viską rado dėjo į maišus, net užvalkalus nuo pagalvių nūmė. Negalėdami numiti laisvai nuo subrinkusio Pakieturio žmonos piršto žiedą, nutraukė jį su oda. Paskum paėmė arklius, karves, pakinktus ir sudėję visa į vežimus išvažiavo. Įsakė taip pat eiti kartu ir Pakieturiui, bet greit jį paleidė. Paprašius Pakieturiui, kad atiduotų jam nors arklių, lenkų vadas šovė du kart į jį, bet nepataikė. Pakieturius grįžo namo, o banditai nutvažiavo link lenkų sargybų.

Pasiskundus lenkų parubėžio sargybos dvieni kome-dantam, viens jų atsakė, kad neturįs teisės. "partizanų" bausti, o kitas, kad tai ne jo esą rajone atsitiko ir patarė kreiptis Vilniun.

Paskiau susekta, kad pirmas jų davė partizanams net ginklus. Atvažiavęs Pakieturius pas Vilniaus starastą, be užuojautos, taip pat niek nepesė, o paprašius jį leisti pasiskųsti vyriausybės delegatui, jam buvo atsakyta, kad tas sergas.

Nuo pil. Poperšietienės pavogta už 4 milijon. l. markų daiktų.

D'ANNUNZIO NEPA-SIRODĖ PARYŽIUJE.

Paryžius. — Laikraščiu pranešta, kad aeroplano čionai iš Italijos atskrydo žinomas Gabriel d'Annunzio. Taisiškio teigiamas, kad tas netiesia.

1111 South Boston's utarninkais, ketvargais ir subetomis. Leidžia AM. Lietuvių Rytų Katalikų Sv. Jozapo Bažnyčios Sąjunga.

"DARBININKAS"

(THE WORKER)
LITHUANIAN THE WEEKLY PAPER.
Published every Tuesday, Thursday,
and Saturday by St. Joseph's Lithuanian C. C. Association of Labor.

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.
"Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on July 12, 1918."

Subscription Rates:
Yearly\$4.50
Boston and suburbs\$5.50
Foreign countries yearly\$5.50

IŠSIAIŠKINO

Prieš rinkimus į Lietuvos seimą buvo žinia apie tai, kad Klaipėdos krašto piliečiai kartu dalyvauja rinkimuose ir seime. Tačiau gavus žinių apie rinkimus pasirodė, kad einasi tik apie Didžiojojo Lietuvos buvusius rinkimus. Ir jokių žinių apie Klaipėdos krašto rinkimus nebūvo.

Dabar paslaptis išsiaiškino. Klaipėdiečiai rinkimuose nedalyvavo. Antoji žinia, būk Klaipėdos krašto piliečiai kartu rinksi atstovus seimui su D. Lietuvos piliečiais buvo klaidinga.

Pagal duotąją autonomijos konstituciją Klaipėdos kraštas, to krašto piliečiai ne vėliau kaip po šešių mėnesių po konstitucijos pasiskelbimo turi rinkti atstovus Lietuvos seimui.

STAIGA PAGARSEJO

New Yorko valstijos gubernatorių Smith staiga labai pagarsėjo. Tas atsitiko dėlto, kad jis pasistatė prieš prohibiciją. Jis jau sveiknamas kaip sekantis Amerikos prezidentas.

Gub. Smith taip staiga pagarsėjo, kaip anomet Massachusetts valstijos gub. Coolidge, kuris pasmaugė Bostono policistų streiką. Tą jam atlikus, jis buvo sveiknamas kaip sekantis prezidentas. Tačiau Coolidge'ui nepavyo tapti prezidentu, o tik vice-prezidentu. Tai ir gub. Smith jėi ne geresnio, tai Coolidge'o likimo gali susilaukti. Anti-prohibicionistų jėgos rodo stiprėja ir jie prieš Volstead'o aktą drąsiau prabilo.

Pirmos žinios apie elektrą susuktos prieš 600 m. prieš Kristų. Graikijos filosofas Talas patėmijo, kad patirytas buvęs pri-traukia mažučius dalykėlius. Bet tik 1730 m. anglas Stephen Grey susukė, kad elektrą galima lošti per vėlas.

Seniau, elektrą leidžiant per vielas jos išsiskirodavo 52%. Dabar elektrai einant vielomis 250. maųjų teisi-eikvoja jos tik apie 5%.

Elektros pramonėj. Su-v. Valstijose 1922 m. buvo į viso investyta \$5,100,000, 0'0.

NUO ŽODŽIŲ—PRIE DARBO

Kooperatoriai negali tenkintis vien svajonėmis apie Dievo Karalystės ant žemės inkūnijimą. Tinkamai pri-sirengę ir apsisvarstę jie turi pradėti savo teorijas vykinti praktikon. Jeigu kooperacijos pagrindai — brolybės, lygybės, atsakomybės ir darbo yra paties Dievo apreiškėti žmonėms, tai jie būvo apreiškėti ne vien pas-tebėjimui ir pasigerėjimui, bet ir vykinimui. Kitų tau-tų kooperatoriai jau senai perejo nuo teorijos prie praktikos; net ir mūsų prie-liai laisvoje Lietuvoje rim-tai griebiasi kooperacijos veikimo; — laikas tat ir mums sukrusti tuo keliu ei-ti.

Yra daug rūšių koopera-tivių organizacijų: vienija-si vartotojai tinkamiam savo reikalui aprūpinti ir, kad perkant bendrai produktus sau sutaupyti iš jų pelną; vienijasi išdirbėjai, kurie su-dėje kapitalą uždeda savo išdirbystę; vienijasi žmonės kredito reikalais, tai yra taupymo ir paskolų reika-lais. Vienijasi darbininkai, kad bendromis pajėgomis nebrangiai ir patogiai būtų į-sitaisyti; vienijasi įvairiais apsidraudimo reikalais: gy-vybės, sveikatos, ugnies, ne-laimių ir tt., vienijasi ūki-ninkai, kad pigiau pirkti, ko-jiems reikia ir brangiau parduoti savo produktus. Daug yra kooperacijos rū-šių, bet žymiausios iš jų y-ra trys rūšys: vartotojų (ko-operatyvės krauturės), ga-minotojų kredito.

Vartotojų kooperacija y-ra labiausiai žinoma, kaip visame pasaulyje, taip ir tarp lietuvių. Yra tai pra-deamasis kooperatorių dar-bas, pirmoji praktiškoji ko-operacijos mokykla, dėji-mas pamatų būsimajai tvarkai. Vienkart yra tai lengviausioji iš visų kitų ko-operacijos rūšių.

Kur dar mūsų kolonijose nėra kooperatyvės krautu-rės, lai atsiranda tenai ini-ciatorių ir lai pradeda tyri-nėti, mokintis kooperaci-jos; ingytomis žiniomis ir taip lai gera mintis sklei-džiasi. Jei kurioje koloni-joje nors keli žmonės per ke-lėt mėnesių uoliai padirbė-tų kooperacijos idėjos plati-nimui — tenai dirva koope-racijai jau būtų prirengta. Beliktų tik paskui šaukti susirinkimui ir reikalingas kapitalas netrukty susidėti.

Tenai kur kooperatyvės krauturės jau yra, bet buvo del seniau nurodytų prie-žasčių pakrypę, reikia tos vietos atsidavusių koopera-torių būreliui sudaryti ple-tę, kaip pastatyti koopera-ciją ant kojų.

Kam patinka labiau ko-operatyvio kredito idėja — lai ima rimtai tą šakį tyri-nėti — ne tiek teoretiskai (nors ir tai reikalinga), kiek ypač praktiskai, pasi-stengdamas įstoti į darbą kooperatyvi banką, kur tok-sai yra, arba, kur jo nėra, lai nors ir į paprastą banką, kad su bankiniu bizniu aps-kritai apsipažinus.

Daugeli vilioja koopera-tivis gaminimas — išdirbys-tė. Tai svarbiausioji, to-liausiai siekiančioji koope-racijos šaka. Joje vienijasi gamintojas su vartotoju; ji teikia darbo žmoniems piln-ekvominę nepriklausomy-bę.

Bet šitoji kooperacijos ša-ka yra pati sunkiausiaji ir pavojingiausiaji. Produk-cija — gaminimas reikalau-ja daug mokslo, sugebėji-mų, patyrimo, iniciatyvos ir tt. Jei jau kur tai yra y-patingai vien gerų norų ne-užtenka. Užtat ir negalima skubinties griebties tos ko-operacijos šakos. Tik ten kur yra pakankamas skai-čius gerai prisimanančių ko-lid darbo žinovų ir kur ga-lima tikėtis narių susiklau-symo, tik ten galima rizi-kuoti griebties gaminimo kooperacijos. Pav. Ameri-koje daug yra pūtyrusių lietuvių suvėjų. Kai ku-rios mūsų kolonijos (pav. Baltimore) daugiausiai iš-siuvėjų ir susideda. Ten viename iš būrelių galėtų mėginti ir į gaminimo ko-operaciją eiti.

Tekiau yra dar vienas svarbiausias reikalas mūsų kooperacijos judėjime; tai-das, kad tam judėjimui rei-kia centro, kuris visą judėji-mą vienyti ir vadovautų. Tasai centras būtų žinoma, tik šaka Amerikos Koopera-tyvės Sąjungos, kurios cen-tras yra New Yorke (The Cooperative League, 167 W. 12-th St., New York City). Toksai lietuvių kooperacijos centras turėtų būti Bostone, tai yra toje vietoje, iš ku-rios kooperacijos idėja jau keli metai atgal pradėjo skleistis ir ypač šiais pasku-tiniais metais iškilo į pirm-ą vietą mūsų reikalų ir rū-pesnių. "Darbininkas" tu-rėtų būti to judėjimo širdi-mi.

Plačiau apie tai pakalbė-sime kitame straipsnyje.

Uosis.

SUVAŽIAVIMAS

Moteryų Sąjungos Conn. apskrčio suvažiavimas bus 17 d. birželio, 1923 m., 41 Capital Ave., Hartford. Se-sijos atsidarys 1 val. po pie-tų pagal naujo laiko.

Tad malonėkite visos Ct. apskrčio kuopos S. L. R. K. Moteryų Sąjungos prisijusti atstovės į minėtą suvažiavi-mą.

Su tikra pagarba,
M. H. Abuojienė, rašt.

PRASŲMAS.

Gerbiamieji Amerikos lietuvių broliai ir seserys, aš Lietuvos ka-reivis gavo ir jūsų tėvynės gūn-jas. Dabar ilgomis vasaros dē-romis labai maloni laisva valan-dą turint paskaityti laikraščius ir įgauti pasaulinių žinių. Labai prašau atsiųsti laikraščius ir laik-lę į kuri duosiu atsakymą ir iš-kafeivio gyvenimo žinių.

Su pagarba,
B-nas Rimdeika,
Elektro Technikas,
Sančini, 23-V-1923.

New Yorko Pennsylvaniai-hotelyje vidutiniškai imant 9,000 sykių vartojama tele-fonas, 400 sykių šaukiami svečiai prie telefonų.

DARBININKAS

VILNIAUS LIETUVIAI

AMERIKOS LIETUVIŲ VISUOMENEL

Laikinas Vilniaus Lie-tuvių Komitetas, kuris kai-po visų organizuotų Vil-niaus lietuvių išrinktas or-ganas, atstovauja Vilniaus lietuvių visuomenę ir rūpi-nasi visais Vilniaus krašto lietuvių reikalais, siunčia Amerikos lietuviams pasvei-kinimą ir tarsi širdingą pa-dėkos žodį už gausias aukas, kurios per įvairias lietuvių draugijas ir organizacijas, o kartais ir per atskirus asme-nis patekdavo į Vilnių ir davė mums galimybę atlikti nemažą tautinį, kultūrinį ir labdarybės darbą. Mūsų pa-gai sudėtos ir surinktos au-gios toli gražu nepatenkina visų reikalų, iš vietinės ge-lenų valdžios negauname nieko.

Reikalų gi yra labai daug. Karo vėsulai užėjus, Vilni-je liko labai daug vaikų naš-laičių. Įsteigta yra dešimt didelių prieglaudų, kuriose gyvena daugiau tūkstanties vaikų. Visi vyresnieji vai-kai lanko mokyklas. Selpi-mo reikalais daugiausiai rū-pinasi susitvėrusi dar di-džiojo karo pradžioje drau-gijos "Centro. Komitetas Nukentėjusiems del karo Šelpiti". Gaunamos iš šalies aukos, kaip tai drau-gijai, taip ir įvairioms ki-troms, pastaruoju laiku eina per Laikinaji Vilniaus Lie-tuvių Komiteta.

Ypatingą dėmę kreipiama į švietimo darbą. Vilniaus ir Švenčionių "Ryto" drau-gijos beveik vien tik iš aukų laiko dvi dideli gimnaziji ir mokytojų seminariją, tas aukštesnės lietuvių mokyk-las lanko keliolika šimtų jaunikačių ir mergelių, daugiausiai beturčių vaikų, kurie mokėti už mokslą ne-turi iš ko. Sodžiuose ir miesteliuose yra įsteigta jau 120 pradinė lietuvių. mokyklų. Kaimiečiai labai noriai leidžia vaikus mokin-tis. Šviesa ir susipratimas platinasi.

Dirva, kaip matote pla-ti, darbo labai daug. Ir gau-sių aukų neužtenka, kad tin-kamai viską aprūpinus. Už-tels tik pamatinę, kad prie-glaudytų vaikams prisie-na maitintis labai blogai, be-veik pusbadžiai, nekalbant jau apie blogą apsilvilkim-į ir kitą k.

Vidurinėse mokyklose y-ra didelė stoka įvairių mok-slo priemonių, įrankių ir knygų, kai kuriose gi pra-dinėse mokyklose padėtis y-ra net taip bloga, kad vai-kams prisieina mokintis ne-turint stalų ir suolų, rašto darbus atlieka atsigule ant grindų.

Trūkumų ir didelių klūn-čių yra, žinoma, labai daug, bet kaip matote, broliai a-merikiečiai, Vilniaus krašto lietuvių gyvi! Neklauykite mūsų priešų skleidžiamų prasimanymų, kad čionai lietuvių visai nebūna. Nėra tokios jėgos, kuri galėtų šia-me amžinai lietuvių kraštą mus panaikinti. Nors viso-kiais būdais varžomas — ne-mūstoja gyvuoti įvairios lie-tuvių draugijos. Nors uo-lat baudžiam ir uždaroni-

VIEŠA PADEKA TAUTOS FONDUI

Svarbiausia kultūrinė mi-sija, kurią atlieka Tautos Fondas, yra studentijos pa-skolomis šelpimas. Nepri-klausomai mūsų Tautai rei-ka ir savystovės, gražios ir galingos gėvos kultūros. Vi-sa mūsų jautmoji gentkartė — veržiasi kultūros darban. Bet daugeliui jaunųjų tri-ksta tinkamo prisirengi-mo — aukštojo mokslo, bū-dami neturint, tie jaunuoi-liai negali savo lėšomis lan-kyti aukštųjų mokyklų. Prie tokių priklausė ir čia žemiau pasirašęs.

Sugrįžęs Amerikon skai-tai pirmiausia ir švenčiaus-ia savo pareiga pareikšti gilų savo dėkingumą jausmą tikram studentijos globėjui — Tautos Fondui, kurio lėšomis baigiau mokslą Fri-burgo universitete. Jei sa-vo darbų galėsiu kada nors mūsų tautinės kultūros au-kuran imūryti bent vieną plytelę, tai bus darbas ne vien mano, bet ir tų gerasir-džių lietuvių katalikų, kurie savo aukomis rėmė Tautos Fondo didį kultūros žygį.

Harmoningai visuomenės pažangai vykdyti reikia su-tartino darbo — fizinio ir tautinio. Aukštesnio moks-lo pasiekusiųjų pareiga kel-ti aukštyn visus tuos, kurie gyvenimo kovoje negavo progos į mokslus gilintis. Dėkingas būdamas labda-ringai visuomenei, tikiuos neužmiršti brolio darbinin-ko kultūrinį reikalą: mano nedidelis žinių žiupsnelis priklausio Jums, lietuvių darbininkai, kurie ir be aukšto mokslo keliate visos Tautos kultūrinį susiprati-mą, siekiate berybių žmo-gaus idealų.

Teikites priimti mano šir-dingo dėkingumo ir gilios pagarbos išreiškimą.

Jūsų Kazys Pakštis.
B'klyn, 1923, birž. 2 d.

Pirmoji Amerikos gazo kompanija įsteigta Baltimo-rėj 1816 m. Per šimtmetį t.y. iki 1916 m. išleido tiek ga-zo kiek per šešis pastaruo-sius metus, t. y. 1916 m. iki 1922.

nenustoja eiti lietuvių laik-raščiai. Nors buvo susodinti kalėjimais ir ištrenota kelios dešimtys žymenybių lie-tuvių veikėjų — darbas nesu-stoja — vieton vieny veikė-jų, atsiranda kiti. Būdami įvairių politinių pažiūrų, dirbame visi iš vien; mums nėra laiko ir galimybės skir-stytis į partijas. Vienybėje turime galybę ir tikimės, kad materialiai, broliams a-merikiečiams mums pade-dant, laisvės ir kultūros spinduliai apšviest mūsų ap-siniaukusių rytų padangę.

Lirmininkas —
D-ras D. Alsckia

Vice-Lirmininkas —
Kun. V. Zajancauskas.

Nariai:
Kun. Pr. Bichauskis,
D-ras J. Stapelis,
Kun. L. Jezukevicius,
Konst. Stasys,
P. Karasija,
Kun. K. Čibiras.
Sekr. St. Kairiukštis.

SVEIKATOS DALYKAI

AKLOSIOS ŽARNOS UZDEGIMAS.

(Appendicitis)

Skandėjimas, dažnai su diegliais dešiniam paslėps-nyje. Užkietėjimas vidurių, kartais dešiniam paslėpsnyje patinimas. Būna vėmi-nių, karščio. Žmogus guli kaip linas, net nesijudina. Tuojau gult į lovą, nieko ne-valgyt, tik vandens nuo šė-dy, gurkšniais, nepadėd. Neimt ricinos ar kitų pra-luosuojančių vidurių vais-tų. Nuo vėmimo ledo pu-pose didumo, gabalėliai ryt. Tuojau kviestis gydytoją, bet nevežiot ligonio, negu-tik į ligoninę. Kai kada be operacijos neapseinama.

Liga atsikartoja. Praėjus aštriam priepoliui reikia ilgai sergėtis sunkių valgių, nuo stalo pusiauvalgių atsi-kelti, niekada ligi sočiai ne-privalgyt, sunkaus darbo nedirbt, nieko sunkesnio ne-kelti.

Geriansia ramiu laiku, pe-rėjus jau aštriam uždegimui — pasiduo, operacijai, žiur, dar; pilvo plėvės užde-gimo.

Dr. J. C. Landzius.

ATSAKANTIS KVĖPA-VIMAS.

Mūsų gyvastis priguli nuo šviežio oro, kuri iminamė į kūną per kvėpavimo pa-prastą būdą. Svarbiausias dalykas sveikatai netik tin-kamą orą kvėpuoti, bet tin-kamai jį įkvėpti.

Daugelis žmonių kvėpavi-mo reikalu yra tinginiai. Todel, jog taip lengvai įkvė-piti orą jie papranta netinka-mai kvėpuoti. Tas jų kvė-pavimas neneša naują orą į plaučių visas dalis, ypatin-gai į plaučių viršų. Nes ge-rai suprantame, jog nėva-r-totos dūšys plaučių lengvai imina ir laiko ligų gemalus. Gilus kvėpavimas natu-ra-liai imina gerą ir šviežią orą, ir reikia atsiminti, jog kvėpuojant reikia vartoti nosį, gerkle, krūtinę ir plaučius.

Tinkamas kvėpavimas tu-rėtų prasidėti nuo diafrag-mos ir reikėtų vartoti krūti-nę ir kaklą. Nėra reikalin-ga save išsipūsti idant leng-vai kvėpuoti. Tingins ga-li tuoj praprasti giliai kvė-puoti ir syki praprastė vi-suomet prie to prisilaikys. Yra daugelis kvėpavimo pa-bandymų, kurie prisideda prie gero kvėpavimo ir ge-ros pozūros. Kiekvienas turėtų kas rytą ir naktį, kuomet atsikelia ar prieš ei-pant gult, pakelti rankas virš galvos ir su pakėlimu rankų giliai įkvėpti ir mule-džiant rankas iškvėpti. Rei-kia tiesiai ant abiejų kojų stoti per pabandymą arba truputį pasikelti ant kojų pirštų kvėpuojant ir nusi-leisti iškvėpiant.

Tinkamas kvėpavimas nu-kreipia gyvybę, nosies ir gerklės išsiskojimų kro-niškas ligas. Visuomet rei-kia įkvėpti per nosį. Jeigu tai negalima lengvai padary-ti, reikia pasitarti su geru gydytoju. Būna del kvė-pavimo.

MOTERŲ SEIMAS

Šiuomi išanksto pranešu kad Moterų Sąjungos 9-tas seimas įvyks Rugpjūčio-Au-gust 27-28 d., 1922, Apreiš-kimo Panelės šv. parapijos svetainėje, kamps North 5-th ir Havemeyr St., Brooklyn, N. Y.

Kviečiu visas kuopas ir apskričius svarstyti organi-zacijos reikalus ir gaminti naudingus įnešimus del bū-simo seimo. Kiekviena kuop-a turinti 10 narių gali siųs-ti delegatę į seimą, kuopos turinčios daugiau narių gali siųsti vieną delegatę nuo 20 narių. Būti labai malonu, kad kiekviena kuopa pris-tatytų delegatę, nes ko dau-giau delegačių tai naudin-gesnis bus seimas.

Sesutės! Sukruskim prieš seimą, sustiprinkim savo kuopas, organizuokim nau-jas kuopas; ten kur jų lig siol nesirado. Tegul nelieta nei vienos kolonijos kurioj neskambėtų prakilnus var-das "Moterų Sąjunga."

Marijona Jukabaitė,
Moterų Sąj. Centro pir.

NEDAUG LAIKO

Pilnųjų Blaivinkų Naujosios Anglijos Apskrčio domet.

Gerbiamieji blaivinkai ir blaivinkės! Jau beliko visai trumpas laikas iki Pilnųjų Blaivinkų N. A. Apk. išvažiavimo, kuris įvyks 17 d. birž. s. m. Lawrence, Mass. Palangoje, vieno iš gra-žiausių pasaulėje vietų. Tai-gi broliai, blaivinkai ir sesutės blaivinkės, žinau, jog jau esate prisirengę keliauti, bet prikabin-kite ir kitus drauge vykti su j-r-mis. Tikim, jog visų miestų ir miestelių visos apieilinkės su-važiuos tūkstantais jaunu, senų, mažų. Visiems vietos užteks. Bus daug ir inteligentijos, pas-kys pamokinančias prakalbas pie gyvenimą darbininko taip-ir blaivinko.

Žinote, kad gydytojai pata-būti koduogausia tyrame ore pie pušynėlius, palei vandenį ant karšto smėlio saulės inkaitu-to. Tas viskas yra Palangoje. Tę-zin viltį, jog visos Naujosios Anglijos chorai dalyvaus, kaip tai Bostono, Norwoodo, Cambridge, Brocktono, Worcesterio, Haver-hill'o, Atholio, Lawrence'o ir ki-tų vietų. Tai-gi brangūs lietuviai atsilankydami padarysite didelę naudą del savės ir del svarbiausios organizacijos lietuvių tauto-je, kuri turime augint, idant iš-buįtų, stipri, tvirta, galinga, o tada Lietuva nežus turedama blaivius piliečius.

Lai gyvuoja blaivinkai! Valio visi į "Palangą!"

Ben. Jakutis, išdo globėjas.

LEKŠ ŠIAURININ ZEMGALIN.

Bergen, Norvegija.—Ka-pitonas Roald Amundsen orlaiviu išleis šiaurinin žemgalin apie birželio 20 d. Išleis iš Alaskos. Kelionę padaryti tikisi per 22 valan-di. Iš Alaskos per žemgalį jis lėks linkui salos Spitz-bergen. Ties šita sala du Norvegijos hydro-aeroplani ir vienas laivas stovės ir-gave žinių, kad kapitonas išleis iš Alaskos kelias jo pasitikti.

29,000 bankai Su-v. Valstijose yra investinę \$1,700,000,000 į elektros kompani-jas.

